

PĒTĪJUMA 3.DAĻA

PRIEKŠLIKUMI JAUNĀ RĪGAS TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDEI

Funkcionālā zonējuma noteikšana un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu izstrāde ūdens teritoriju un to krastmalu saglabāšanas un attīstības nodrošināšanai

PROJEKTS:

Ūdensobjektu un krastmalu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izpēte

PASŪTĪTĀJS:

Rīgas domes pilsētas attīstības departaments

Reģ. Nr.90000056484, Amatu iela 4, Rīga, LV-1050

Tālr.67105452, fakss 67012949, e-pasts: pad@riga.lv, www.rdpad.lv

IZPILDĪTĀJS:

SIA „METRUM”

Reģ. Nr.40003388748, Elizabetes iela 20, Rīga, LV-1050

Tālr.67609020, fakss 67609044, e-pasts: metrum@metrum.lv, www.metrum.lv

LĪGUMS:

14.08.2013. Nr.DA-13-101-lī (Pasūtītāja), Nr.90-13-00016 (Izpildītāja)

Sagatavots: 10.12.2013.

Fotoattēli: SIA „METRUM”, 2013

PĒTĪJUMA SASTĀVS:

1.daļa	<ul style="list-style-type: none">■ „Ūdensobjektu un krastmalu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izpēte” veikšanas metodika
2.daļa	<ul style="list-style-type: none">■ Esošās situācijas analīzes apkopojums un secinājumi par Rīgas pilsētas ūdensobjektiem un tiem piegulošajām teritorijām■ Līdz šim izstrādāto teritorijas plānošanas dokumentu analīzes apkopojums un secinājumi■ Starptautiskās prakses piemēru analīzes apkopojums un secinājumi
3.daļa	<ul style="list-style-type: none">■ Priekšlikumi jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādei (Funkcionālā zonējuma noteikšana un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu izstrāde ūdens teritoriju un to krastmalu saglabāšanas un attīstības nodrošināšanai)
4.daļa	<ul style="list-style-type: none">■ „Ūdensobjektu un krastmalu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izpēte” gala ziņojums

SATURA RĀDĪTĀJS

levads	4
I Priekšlikumi jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādei	5
1.1. Funkcionālais zonējums un apakšzonas	5
1.2. Ūdens teritoriju izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumi	17
1.3. Krastmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā, izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumi	23
1.4. Prasības ūdensobjektu saglabāšanai un renaturalizējamie ūdensobjekti	26
1.5. Jaunā RTP TIAN iekļaujamo un RVC AZ TIAN iekļauto prasību salīdzinājums	28
II Pētījumā iekļauto risinājumu pamatojums	31
2.1. Perspektīvās publiskās piekļuves iespējas ūdensobjektiem	31
2.2. Perspektīvās peldvietas	31
2.3. Infrastruktūras būves un objekti ūdensobjektu teritorijās	32
2.4. Krastmalu izveides kritēriji un ieteicamie šķērsprofili	32
2.5. Ūdensobjektu daļas, kur nākotnē būtu ierobežojama kuģošana	33
2.6. Publiski pieejamās perspektīvās pasažieru kuģu, jahtu un laivu piestātnes	33
2.7. Peldbūves	34
2.8. Ūdens un sauszemes teritoriju plānotās izmantošanas sasaiste	34
2.9. Perspektīvais funkcionālais zonējums	35
2.10. Apbūves parametri un specifiskie tehniskie rādītāji ūdeņu teritorijās	37
2.11. Lokālplānojumu teritorijas	38
2.12. Prasības ūdensobjektu saglabāšanai un renaturalizējamie ūdensobjekti	39
2.13. Jaunā RTP TIAN iekļaujamo un RVC AZ TIAN iekļauto prasību salīdzinājums	40
Pielikumi	41
1. pielikums. Krastmalu ieteicamie šķērsprofili	42
III Grafiskā daļa	49
3.1. Kartoshēma – „Ūdeņu teritoriju un krastmalu perspektīvais funkcionālais zonējums”	50
3.2. Kartoshēma – „Peldvietas un krastmalu izmantošana atpūtai”	51
3.3. Kartoshēma – „Kuģošana, laivošana un aktīvā atpūta uz ūdens”	52
3.4. Kartoshēma – „Plānotais krastmalu labiekārtojuma līmenis”	53
3.5. Ūdensobjektu un krastmalu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izpēte – plānotā situācija	54

Ievads

Pētījuma 3.daļa sagatavota saskaņā ar 2013.gada 14.augusta līguma Nr.DA-13-101-lī (Pasūtītāja), Nr.90-13-00016 (Izpildītāja) „Ūdensobjektu un krastmalu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izpēte”, kas noslēgts starp Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu kā Pasūtītāju un SIA „METRUM” kā Izpildītāju, tehniskās specifikācijas 3.1.7.-3.1.21.punktu un Izpildītāja piedāvājumu pētījuma sagatavošanai.

Pētījuma izstrādes laikā ir izstrādāts un publiskajai apspriešanu nodots jaunās Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam projekts (ar Rīgas domes 2013.gada 22.oktobra lēmumu Nr.302). Līdz ar to, šajā Pētījuma daļā ir ņemti vērā arī jaunajā Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā noteiktie stratēģiskie mērķi un izstrādātās telpiskās attīstības perspektīvas daļa – Dabas teritoriju telpiskā struktūra. Pētījuma priekšlikumu sadaļā ir ņemtas vērā stratēģijā noteiktās vadlīnijas zaļo teritoriju attīstībai.

Pētījuma 3.daļā izteikti priekšlikumi jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādei, nosakot funkcionālo zonējumu un apakšzonas; ūdens teritoriju izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumiem; krastmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā, izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumiem. RVC AZ TIAN un RTP TIAN iekļauto noteikumu un risinājumu pārskats un ūdensobjektu noteikumu sadaļu salīdzinājums jau ir veikts pētījuma iepriekšējā posma ietvaros – vienlaicīgi ar esošās situācijas izpēti (skatīt pētījuma 2.daļas „Esošās situācijas izpēte” I nodaļu „Līdz šim izstrādāto teritorijas plānošanas dokumentu analīzes apkopojums un secinājumi” un 7.pielikumu). Šajā pētījuma daļā iekļauts jaunā RTP TIAN iekļaujamo un RVC AZ TIAN iekļauto prasību salīdzinājums, norādot punktus kuros jāveic dokumentu savstarpējā saskaņošana.

Pētījuma daļā izstrādāta grafiskās daļas karte „Ūdensobjektu un krastmalu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izpēte – plānotā situācija” (turpmāk tekstā – „Plānotā situācija”).

Izteiktie priekšlikumi un grafiskā daļa izstrādāta, ņemot vērā līdz šim izstrādāto teritorijas plānošanas dokumentu analīzes apkopojumu un secinājumus, starptautiskās prakses piemēru analīzes apkopojumu un secinājumus, kā arī esošās situācijas analīzes apkopojumu un secinājumus par Rīgas pilsētas ūdensobjektiem un tiem piegulošajām teritorijām. Pētījums sagatavots, konsultējoties ar Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta speciālistiem, Satiksmes departamenta speciālistiem, Mājokļu un vides departamenta speciālistiem un atsevišķo pilsētas daļu Izpilddirekciju speciālistiem.

I Priekšlikumi jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādei

1.1. Funkcionālais zonējums un apakšzonas

2013.gada 30.aprīlī Ministru kabineta ir izdevis noteikumus Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk tekstā – Ministru kabineta noteikumi Nr.240). Šie noteikumi nosaka vispārīgas prasības vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanai, teritorijas izmantošanai un apbūvei, kā arī teritorijas izmantošanas veidu klasifikācijai. Līdz ar to, izstrādājot jauno Rīgas teritorijas plānojumu ir jāievēro minētie noteikumi un tajos noteiktais funkcionālo zonu iedalījums un izmantošanas veidu klasifikācija.

Lai ievērotu Teritorijas attīstības plānošanas likumā noteiktos pēctecības un savstarpējas saskaņotības principus, nodrošinātu tematiskā plānojuma risinājumu kvalitatīvu integrāciju jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā un rastu iespēju šo plānošanas dokumentu īstenot ilgtermiņā, ir izstrādāta „Teritorijas funkcionālā zonējuma pārejas tabula” (skatīt 1.tabulu). Tabulā ir iekļauti priekšlikumi funkcionālo zonu un apakšzonu iedalījumam jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 un tajā noteiktajiem galvenajiem un papildizmantošanas veidiem atbilstoši Rīgas teritorijas plānojumā šobrīd noteiktajiem, kā arī atzīmētas tās atļautās izmantošanas, kas ir tieši saistītas ar ūdensmalu un ūdeņu teritoriju izmantošanu. Tabulā nav iekļautas Rīgas teritorijas plānojumā noteiktās „Lidlauka un tā turpmākās attīstības teritorijas”, jo tās neatrodas Pētījumā apskatīto ūdeņu teritoriju tiešā tuvumā, bet grafiskajā daļā tās ir iekļautas Rūpnieciskās ražošanas funkcionālo zonu grupā.

Pētījuma grafiskās daļas kartē „Plānotā situācija” ir izdalītas Ūdeņu teritorijas, nosakot arī Ūdeņu teritorijas apakšzonas, bet krastmalu teritorijās noteiktas funkcionālo zonu grupas, norādot krastmalu teritoriju galvenos vēlamās attīstības virzienus, kā – dzīvojamā apbūve; publiskā apbūve; rūpnieciskā apbūve; dabas un apstādījumu teritorijas. Funkcionālo zonu indeksi grafiskās daļas kartē ir norādīti atbilstoši šobrīd spēkā esošajam teritorijas plānojuma risinājumam.

Lai nodrošinātu pētījuma ietvaros plānoto ūdeņu un to krastmalu publisko izmantošanu, grafiskās daļas kartē „Plānotā situācija” ir noteiktas arī teritorijas, kurās jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā būtu jānosaka „Publiskās apbūves teritorijas” vai „Dabas un apstādījumu teritorijas” funkcionālais zonējums, nosakot nepieciešamās apakšzonas sekojošās pilsētas vietās:

- Publiskās apbūves teritorija pie Bolderājas karjera;
- Dabas un apstādījumu teritorija Mangaļsalā no Piejūras dabas parka līdz Daugavai;
- Publiskās apbūves teritorija Bolderājas jahtkluba sauszemes teritorijā;
- Publiskās apbūves teritorija Spilvē, starp Daugavgrīvas ielu un Daugavu;
- Publiskās apbūves teritorija Lucavsalā pie esošas/plānotas kuģīšu piestātnes;
- Publiskās apbūves teritorija laivu garāžu un piestātņu teritorijai Bišumuižā;
- Publiskās apbūves teritorija garāžu, laivu garāžu un piestātņu teritorijai Maskavas forštatē pie Krasta ielas;
- Publiskās apbūves teritorija Maskavas forštatē Grāpju pussalā;
- Publiskās apbūves teritorija Kundziņsalā pie Sarkandaugavas;
- Publiskās apbūves teritorija Vecmīlgrāvī pie Meldru ielas;
- Publiskās apbūves teritorija laivu garāžu un piestātņu teritorijai Trīsciemā pie Ķīšežera;
- Publiskās apbūves teritorija laivu garāžu un piestātņu teritorijai pie Juglas kanāla;
- Publiskās apbūves teritorija Juglā pie Juglas ezera;
- Dabas un apstādījumu teritorija Mailes grāvja augštecē Mežaparkā pie Gustava Zemgala gatves.

Pārējās ūdensmalu un krastmalu teritorijās ir priekšlikums pēc būtības saglabāt esošo funkcionālo zonējumu piemērot izstrādāto pārejas tabulu (skatīt 1.tabulu), ievērojot Teritorijas attīstības plānošanas likumā noteikto pēctecības principu, izņemot ja ir mainījies teritorijas attīstības pamatojums, ko plānojuma izstrādes laikā sagatavo un iesniedz zemesgabala īpašnieks.

1.tabula. Teritorijas funkcionālā zonējuma pārejas tabula

Tabulā izmantotie saīsinājumi:

Rīgas TP – Rīgas teritorijas plānojums

VAN – 30.04.2013. Ministru kabineta noteikumi Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”

Teritorijas atļautā (plānotā) izmantošana atbilstoši Rīgas TP 2006.-2018 (ar 2013.gada grozījumiem)	Piezīmes par Rīgas TP atļauto izmantošanu (teritorijas izmantošanas veidiem) funkcionālajā zonā attiecībā uz ūdensmalu vai ūdeņu teritoriju izmantošanu	Priekšlikumi teritorijas funkcionālajam zonējumam jaunajā Rīgas TP atbilstoši VAN	Piezīmes par Rīgas TP atļautās izmantošanas (teritorijas izmantošanas veidiem) atbilstību / neatbilstību VAN	Pētījuma grafiskajā daļā izmantotās funkcionālo zonu grupas
Savrupmāju apbūves teritorija (Sdz)	Atļauta laivu piestātņu izbūve	Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	Dzīvojamā apbūve
Dzīvojamās apbūves teritorija (Dz)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām, bet VAN paredz divas atšķirīgas funkcionālās zonas ar atšķirīgu stāvu skaitu	Dzīvojamā apbūve
		Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)		
Jauktas apbūves ar dzīvojamo funkciju teritorija (J)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam Vieglās ražošanas uzņēmumu apbūve atļauta ar papildus nosacījumiem	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD) vai Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM) apakšzona (indeksēta)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām, bet VAN paredz divas atšķirīgas funkcionālās zonas ar atšķirīgu stāvu skaitu un izmantošanām DzD un DzM teritorijās nav atļauta Vieglās ražošanas uzņēmumu apbūve	Dzīvojamā apbūve
Jauktas apbūves ar ražošanas un komercdarbības funkciju teritorija (Jr)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam Prāmju termināla un kruīza kuģu termināla būvniecība Dzīvojamās apbūves izvietošana jāpamato ar detālplānojumu	Jauktas centra apbūves teritorijas (JC) apakšzona (indeksēta)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām Transportu apkalpojošā infrastruktūra (termināļi, piestātnes u.c.) atļauta kā papildizmantošana	Publiskā apbūve

Centru apbūves teritorija (C)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam Prāmju termināla un kruīza kuģu termināla būvniecība	Jauktas centra apbūves teritorija (JC)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām Transportu apkalpojošā infrastruktūra (termināļi, piestātnes u.c.) atļauta kā papildizmantošana	Publiskā apbūve
Publiskās apbūves teritorija (P)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Publiskās apbūves teritorija (P)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām Atļauta labiekārtota publiskā ārtelpa un ūdenssporta būvju būvniecība	Publiskā apbūve
Ražošanas un komercdarbības apbūves teritorija (R)	Atļauta hidrotehniska būve; laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	Rūpnieciskā apbūve
Tehniskās apbūves teritorija (T)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Tehniskās apbūves teritorija (TA)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām, bet dzelzceļa infrastruktūra būtu jāiekļauj Transporta infrastruktūras teritorijā (TR)	-
Ielu teritorija (I)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Transporta infrastruktūras teritorija (TR)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	-
Apstādījumu un dabas teritorija (A)	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam, <u>ja tas paredzēts detālplānojumā</u>	Dabas un apstādījumu teritorija (DA)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām, bet mežus var iekļaut arī Mežu teritorijā (M) <u>VAN neparedz iespēju būt laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūru šajā zonā, kas ir pretrunā ar LR Aizsargjoslu likuma 37.panta (1) daļas 4) punkta f) apakšpunktu, kas atļauj applūstošajās teritorijās jahtu ostu būvniecību</u>	Dabas un apstādījumu teritorija
Apbūves teritorija ar apstādījumiem – publiskās apbūves	Atļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Publiskās apbūves teritorijas (P) apakšzona (indeksēta)	Atļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	Publiskā apbūve

teritorija (Ap)			Aļļauta labiekārtota publiskā ārtelpa un ūdenssporta būvju būvniecība	
Apbūves teritorija ar apstādījumiem – sporta un rekreācijas apbūves teritorija (As)	Aļļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Publiskās apbūves teritorijas (P) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām Aļļauta labiekārtota publiskā ārtelpa un ūdenssporta būvju būvniecība	Publiskā apbūve
Apbūves teritorija ar apstādījumiem – dzīvojamās apbūves teritorija (Adz)	Aļļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD) vai Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām, bet VAN paredz divas atšķirīgas funkcionālās zonas ar atšķirīgu stāvu skaitu	Dzīvojamā apbūve
Apbūves teritorija ar apstādījumiem – jauktas apbūves teritorija (Aj)	Aļļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Publiskās apbūves teritorijas (P) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām Aļļauta labiekārtota publiskā ārtelpa un ūdenssporta būvju būvniecība	Publiskā apbūve
Ūdens teritorija (Ū)	<u>Aļļautas:</u> hidrotehniskās būves būves, kas nepieciešamas lai nokļūtu līdz kuģošanas līdzekļiem transporta infrastruktūras objekti laivu un jahtu osta peldošas būves ar publiskām funkcijām peldmājas peldvietas	Ūdeņu teritorija (Ū)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām VAN papildus pieļauj plānot arī dzīvojamās apbūves uz ūdens izvietošānu un derīgo izrakteņu ieguvī	Ūdeņu teritorija
Jūras ostas apbūves teritorija (Oo)	Aļļautas hidrotehniskās un navigācijas būves Aļļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Transporta infrastruktūras teritorijas (TR) apakšzona (indeksēta) vai Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	Rūpnieciskā apbūve
Ostas ražošanas un komercdarbības apbūves teritorija (Or)	Aļļautas hidrotehniskās un navigācijas būves Aļļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši	Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) apakšzona (indeksēta) vai Transporta infrastruktūras	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	Rūpnieciskā apbūve

	noteikumu 250.punktam	teritorijas (TR) apakšzona (indeksēta)		
Ostas jauktas apbūves teritorija (Oj)	Aļļautas hidrotehniskās un navigācijas būves Aļļauta laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra atbilstoši noteikumu 250.punktam	Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) vai Publiskās apbūves teritorijas (P), vai Jauktas centra apbūves teritorijas (JC) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības neatbilst vienai konkrētai funkcionālai zonai VAN	Publiskā apbūve
Ostas lidlauka izbūves teritorija (Ol)	Aļļautas hidrotehniskās un navigācijas būves	Transporta infrastruktūras teritorijas (TR) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām.	-
Ostas apstādījumu un dabas teritorija (Oa)	Aļļauta navigācijas tehnisko līdzekļu izvietošana	Dabas un apstādījumu teritorijas (DA) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām.	Dabas un apstādījumu teritorija
Ostas publiskās apbūves teritorija ar apstādījumiem (Oap)	Aļļautas hidrotehniskās un navigācijas būves	Publiskās apbūves teritorijas (P) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	Publiskā apbūve
Ostas ūdens akvatorija teritorija (Oū)	Aļļautas hidrotehniskās būves, ar ostas darbību saistītas būves un teritorijas izmantošana, piestātnes, krasta nostiprinājumi un ar tiem saistītais labiekārtojums	Ūdeņu teritorijas (Ū) apakšzona (indeksēta)	Aļļautā izmantošana (teritorijas izmantošanas veidi) pēc būtības atbilst VAN prasībām	Ūdeņu teritorija

Papildus ir priekšlikums plānot ne mazāk kā 20 m platu krastmalu gar I, II, un III kategorijas ūdensobjektiem izmantošanai publiskām vajadzībām kā „Dabas un apstādījumu teritoriju”, izņemot ostas teritorijas, Rūpnieciskās ražošanas teritorijās un Publiskās apbūves teritorijās, vadoties no Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā noteiktajām dabas teritoriju attīstības vadlīnijām („zaļās takas un ūdensmalas”). Upju vai ezeru palieņu teritorijās ir priekšlikums noteikt apakšzonu – „Apstādījumu un dabas teritorija – upes ielejas vai ezera terasēs” (A1).

Atbilstoši Pētījuma darba uzdevumam, ir noteiktas „Ūdeņu teritorijas” iespējamās apakšzonas, izstrādājot atbilstošus teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus katrai apakšzonai. Pētījumā noteiktās apakšzonas un to izmantošanas noteikumi var tikt papildināti un/vai precizēti izstrādājot jauno Rīgas teritorijas plānojumu, lokālpāņojumus vai detālpāņojumus.

Noteikumu priekšlikumā kā teritorijas izmantošanas veidi nav iekļautas tādas izmantošanas kā transportlīdzekļu novietne, atklāta autonomvietne vai E kategorijas ielu izbūve u.c., jo atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.240 5.punktam, lai nodrošinātu esošo un plānoto objektu funkcijas un ja pašvaldības teritorijas plāņojumā nav noteikts citādi, visās teritorijās ir atļauta šāda izmantošana:

- 5.1. esošo ielu un ceļu rekonstrukcija, AIV, AV un AVI kategorijas ceļu un C, D un E kategorijas ielu izbūve;
- 5.2. objektam nepieciešamo transportlīdzekļu stāvvietu izbūve;
- 5.3. apstādījumu izveide un teritorijas labiekārtojums;
- 5.4. inženierkomunikāciju tīklu un objektu izbūve;
- 5.5. erozijas risku ierobežošanas, pretplūdu aizsardzības būvju un meliorācijas sistēmu izbūve.

2.tabula. „Ūdeņu teritorijas” apakšzonu iedalījums un priekšlikumi to funkcionālajai izmantošanai

!!! Tabulā ar sarkanu krāsu atzīmētas detalizēto teritorijas izmantošanas veidu aprakstu daļas, kas neatbilst šobrīd spēkā esošajos MK noteikumos Nr.240 noteiktajam, bet ir priekšlikums noteikt un/vai detalizēt Rīgas teritorijas plānojumā, vienlaicīgi ierosinot grozījumus MK noteikumos.

Funkcionālā zona	Apakšzona	Galvenā izmantošana / Papildizmantošana	Teritorijas izmantošanas veida grupa	Teritorijas izmantošanas veids	Veida kods	Detalizēts teritorijas izmantošanas veida apraksts / iedalījums
Ūdeņu teritorija (Ū)	-	Galvenā izmantošana	Ūdenssaimnieciska teritorijas izmantošana	ūdenssaimnieciskā izmantošana	23001	Dabiskas vai mākslīgas izcelsmes ūdens akvatorijas, kuras tiek izmantotas zivsaimniecībai, zvejniecībai un citiem ūdenssaimniecības veidiem
				transporta lineārās infrastruktūras apbūve	14002	Autoceļi, ielas, dzelzceļš un citas kompleksas transporta inženierbūves, tai skaitā tilti, estakādes, tuneļi un citas līdzīgas būves, kas veido lineāru transporta infrastruktūru
				transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūve	14003	Ēkas un peldbūves, vai uz pāļiem stiprinātas būves , ūdens satiksmes pakalpojumu nodrošināšanai, tai skaitā ostas – jūras osta, laivu un jahtu ostas ; garāžas
				inženiertehniskās infrastruktūras apbūve	14001	Virszemes, pazemes un zemūdens inženierkomunikācijas un inženiertīkli, hidrobūves (piemēram, moli un viļņlauži) siltumenerģijas, elektroenerģijas, gāzes, elektronisko sakaru, ūdens, naftas produktu un citu resursu pārvadei, uzglabāšanai, sadalei un pievadei, ietverot aprīkojumu, iekārtas, ierīces un citas darbībai nepieciešamās būves (piemēram, cauruļvadi un kabeli)
			energoapgādes uzņēmumu apbūve		14006	Enerģijas ražošanas un energoapgādes uzņēmumu (piemēram, hidroelektrostacijas, koģenerācijas stacijas, vēja elektrostacijas un vēja elektrostaciju parki) apbūve, neietverot lineāro inženiertehnisko infrastruktūru

				ostu apbūve	14005	Apbūve, ko veido jahtu un laivu ostas ostas būves un ar tiem saistītā infrastruktūra, tai skaitā hidrotehniskās būves, piestātnes, navigācijas iekārtas un ierīces ostā, laivu un jahtu piestātnes
			Publiskā ārtelpa	ūdens telpas publiskā izmantošana.	24003	Ūdens akvatorijas, pludmales un regulāri applūstošo ūdensmalu izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves ar publisku funkciju, laipas, bojas u.c. ūdens teritorijas labiekārtojuma un infrastruktūras elementi.
		Papildizmantošana	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana	dzīvojamā apbūve uz ūdens	11007	Apbūve, ko veido peldmājas vai dzīvojamās ēkas, kas nostiprinātas uz pāļiem
			Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana	derīgo izrakteņu ieguve	13004	Derīgo izrakteņu ieguve, kas nepieciešama kuģu ceļu un kuģu apgriešanās baseinu vai piestātņu izbūvei, nodrošinot nepieciešamo ūdensteces vai ūdenstilpnes dziļumu
Ūdeņu teritorija – laivu un jahtu ostas teritorija (Ū1)	Galvenā izmantošana	Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana	transporta lineārās infrastruktūras apbūve	14002	Autoceļi, ielas, dzelzceļš un citas kompleksas transporta inženierbūves, tai skaitā tilti, estakādes, tuneļi un citas līdzīgas būves, kas veido lineāru transporta infrastruktūru	
			transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūve	14003	Ēkas un peldbūves, vai uz pāļiem stiprinātas būves , ūdens satiksmes pakalpojumu nodrošināšanai, tai skaitā ostas – jūras osta, laivu un jahtu ostas	
			inženiertehniskās infrastruktūras apbūve	14001	Virszemes, pazemes un zemūdens inženierkomunikācijas un inženiertīkli, hidrobūves (piemēram, moli un vilņlauži) siltumenerģijas, elektroenerģijas, gāzes, elektronisko sakaru, ūdens, naftas produktu un citu resursu pārvadei, uzglabāšanai, sadalei un pievadei, ietverot aprīkojumu, iekārtas, ierīces un citas darbībai nepieciešamās būves (piemēram, cauruļvadi	

				ostu apbūve	14005	un kabeli) Apbūve, ko veido jahtu un laivu ostas ostas būves un ar tiem saistītā infrastruktūra, tai skaitā hidrotehniskās būves, piestātnes, navigācijas iekārtas un ierīces ostā, laivu un jahtu piestātnes
			Publiskā ārtelpa	ūdens telpas publiskā izmantošana	24003	Ūdens akvatorijas, pludmales un regulāri applūstošo ūdensmalu izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves ar publisku funkciju, laipas, bojas u.c. ūdens teritorijas labiekārtojuma un infrastruktūras elementi
		Papildizmantošana	Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana	derīgo izrakteņu ieguve	13004	Derīgo izrakteņu ieguve, kas nepieciešama kuģu ceļu un kuģu apgriešanās baseinu vai piestātņu izbūvei, nodrošinot nepieciešamo ūdensteces vai ūdenstilpnes dziļumu
Ūdeņu teritorija – kompleksas ūdens telpas attīstības teritorija (Ū2)	Galvenā izmantošana	Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana		transporta lineārās infrastruktūras apbūve	14002	Autoceļi, ielas, dzelzceļš un citas kompleksas transporta inženierbūves, tai skaitā tilti, estakādes, tuneļi un citas līdzīgas būves, kas veido lineāru transporta infrastruktūru
				transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūve	14003	Ēkas un peldbūves, vai uz pāļiem stiprinātas būves, ūdens satiksmes pakalpojumu nodrošināšanai
				inženiertehniskās infrastruktūras apbūve	14001	Virszemes, pazemes un zemūdens inženierkomunikācijas un inženiertīkli, hidrobūves (piemēram, moli un vīļņlauži) siltumenerģijas, elektroenerģijas, gāzes, elektronisko sakaru, ūdens, naftas produktu un citu resursu pārvadei, uzglabāšanai, sadalei un pievadei, ietverot aprīkojumu, iekārtas, ierīces un citas darbībai nepieciešamās būves (piemēram, cauruļvadi un kabeli)

		Publiskā ārtelpa	ūdens telpas publiskā izmantošana	24003	Ūdens akvatorijas, pludmales un regulāri applūstošo ūdensmalu izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves ar publisku funkciju, laipas, bojas u.c. ūdens teritorijas labiekārtojuma un infrastruktūras elementi
	Papildizmantošana	Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana	derīgo izrakteņu ieguve	13004	Derīgo izrakteņu ieguve, kas nepieciešama kuģu ceļu un kuģu apgriešanās baseinu vai piestātņu izbūvei, nodrošinot nepieciešamo ūdensteces vai ūdenstilpnes dziļumu
Ūdeņu teritorija – peldbūvju teritorija (Ū4)	Galvenā izmantošana	Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana	transporta lineārās infrastruktūras apbūve	14002	Autoceļi, ielas, dzelzceļš un citas kompleksas transporta inženierbūves, tai skaitā tilti, estakādes, tuneļi un citas līdzīgas būves, kas veido lineāru transporta infrastruktūru
			inženiertehniskās infrastruktūras apbūve	14001	Virszemes, pazemes un zemūdens inženierkomunikācijas un inženiertīkli, hidrobūves (piemēram, moli un viļņlauži) siltumenerģijas, elektroenerģijas, gāzes, elektronisko sakaru, ūdens, naftas produktu un citu resursu pārvadei, uzglabāšanai, sadalei un pievadei, ietverot aprīkojumu, iekārtas, ierīces un citas darbībai nepieciešamās būves (piemēram, cauruļvadi un kabeļi)
		Publiskā ārtelpa	ūdens telpas publiskā izmantošana	24003	Ūdens akvatorijas, pludmales un regulāri applūstošo ūdensmalu izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves ar publisku funkciju
	Papildizmantošana	Dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana	dzīvojamā apbūve uz ūdens	11007	Apbūve, ko veido peldmājas vai dzīvojamās ēkas, kas nostiprinātas uz pāļiem.

<p>Ūdeņu teritorija – ostas ūdens akvatorija teritorija (Ū5)</p>	<p>Galvenā izmantošana</p>	<p>Ūdenssaimnieciska teritorijas izmantošana</p>	<p>ūdenssaimnieciskā izmantošana</p>	<p>23001</p>	<p>Dabiskas vai mākslīgas izcelsmes ūdens akvatorijas, kuras tiek izmantotas zivsaimniecībai, zvejniecībai un citiem ūdenssaimniecības veidiem</p>
		<p>Tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana</p>	<p>transporta lineārās infrastruktūras apbūve</p>	<p>14002</p>	<p>Autoceļi, ielas, dzelzceļš un citas kompleksas transporta inženierbūves, tai skaitā tilti, estakādes, tuneļi un citas līdzīgas būves, kas veido lineāru transporta infrastruktūru</p>
			<p>transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūve</p>	<p>14003</p>	<p>Ēkas un peldbūves, vai uz pāļiem stiprinātas būves, ūdens satiksmes pakalpojumu nodrošināšanai, tai skaitā ostas – jūras osta, laivu un jahtu ostas; kuģu būvētavas vai cita rūpnieciska rakstura objekta darbības nodrošināšanai nepieciešamās peldošas konstrukcijas – peldošās darbnīcas</p>
			<p>inženiertehniskās infrastruktūras apbūve</p>	<p>14001</p>	<p>Virszemes, pazemes un zemūdens inženierkomunikācijas un inženiertīkli, hidrobūves (piemēram, moli un viļņlauži) siltumenerģijas, elektroenerģijas, gāzes, elektronisko sakaru, ūdens, naftas produktu un citu resursu pārvadei, uzglabāšanai, sadalei un pievadei, ietverot aprīkojumu, iekārtas, ierīces un citas darbībai nepieciešamās būves (piemēram, cauruļvadi un kabeli)</p>
			<p>ostu apbūve</p>	<p>14005</p>	<p>Apbūve, ko veido ostas termināļi un ar tiem saistītā infrastruktūra, tai skaitā hidrotehniskās būves, piestātnes, navigācijas iekārtas un ierīces ostā, upju kuģu piestātnes</p>
<p>Publiskā ārtelpa</p>	<p>ūdens telpas publiskā izmantošana</p>	<p>24003</p>	<p>Ūdens akvatorijas, pludmales un regulāri applūstošo ūdensmalu izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves ar publisku funkciju, laipas, bojas u.c. ūdens teritorijas labiekārtojuma un infrastruktūras elementi</p>		

		Papildizmantošana	Rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana	derīgo izrakteņu ieguve	13004	Derīgo izrakteņu ieguve, kas nepieciešama kuģu ceļu un kuģu apgriešanās baseinu vai piestātņu izbūvei, nodrošinot nepieciešamo ūdensteces vai ūdenstilpnes dziļumu
	Ūdeņu teritorija – peldvieta un labiekārtota pludmale (Ū6)	Galvenā izmantošana	Publiskā ārtelpa	ūdens telpas publiskā izmantošana	24003	Ūdens akvatorijas, pludmales un regulāri applūstošo ūdensmalu izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves ar publisku funkciju
	Ūdeņu teritorija – rekreācijas ūdensobjekts (Ū7)	Galvenā izmantošana	Publiskā ārtelpa	ūdens telpas publiskā izmantošana	24003	Ūdens akvatorijas, pludmales un regulāri applūstošo ūdensmalu izmantošana publiskiem pasākumiem, pakalpojumiem, atpūtai, sportam un to nodrošināšanai nepieciešamā infrastruktūra, tai skaitā peldbūves ar publisku funkciju
			Ūdenssaimnieciska teritorijas izmantošana	ūdenssaimnieciskā izmantošana	23001	Dabiskas vai mākslīgas izcelsmes ūdens akvatorijas, kuras tiek izmantotas zivsaimniecībai, zvejniecībai un citiem ūdenssaimniecības veidiem

1.2. Ūdens teritoriju izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumi

Funkcionālā zonējuma „Ūdeņu teritorijas” (Ū) galvenie un papildizmantošanas veidi ir noteikti atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.240 nodaļas 4.13. prasībām. Teritorijas izmantošanas veidu detalizētais iedalījums ir noteikts vadoties no Rīgas TIAN un Rīgas RVC TIAN noteikumos noteiktajiem atļautās izmantošanas veidiem. Ūdensobjektu iedalījums kategorijās (no I līdz IV) ir norādīts atbilstoši Pētījuma 2.daļā noteiktajai klasifikācijai un 2.daļas 5.pielikumā noteiktajam ūdensobjektu iedalījumam kategorijās.

1.2.1. „Ūdeņu teritorijas” (Ū) galvenie izmantošanas veidi:

- 1) ūdenssaimnieciska teritorijas izmantošana;
- 2) tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana:
 - transporta lineārās infrastruktūras apbūve;
 - transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūve, t.sk. peldbūves, tikai ar Ū1; Ū2; Ū5 apzīmētajās teritorijās, vai ja to paredz teritorijas detālplānojums;
 - inženiertehniskās infrastruktūras apbūve;
 - energoapgādes uzņēmumu apbūve – hidroelektrostacijas vai vēja elektrostacijas, ja to paredz teritorijas detālplānojums;
 - ostu apbūve, tikai ar Ū1 un Ū5 apzīmētajās teritorijās, vai ja to paredz teritorijas detālplānojums;
- 3) publiskā ārtelpa:
 - ūdens telpas publiskā izmantošanas teritorijas var iedalīt aktīvajās zonās, klusās atpūtas zonās un ūdenssporta zonās.

1.2.2. „Ūdeņu teritorijas” (Ū) papildizmantošanas veidi:

- 1) dzīvojamā apbūve un teritorijas izmantošana:
 - dzīvojamā apbūve uz ūdens (peldbūves), tikai ar Ū4 apzīmētajās teritorijās, ja to paredz teritorijas detālplānojums;
- 2) publiskā apbūve un teritorijas izmantošana:
 - publiskā apbūve uz ūdens (peldbūves), tikai ar Ū1; Ū2 un Ū4 apzīmētajās teritorijās, ja to paredz teritorijas detālplānojums;
- 3) rūpnieciskā apbūve un teritorijas izmantošana:
 - derīgo izrakteņu ieguve, kas nepieciešama kuģu ceļu un kuģu apgriešanās baseinu vai piestātņu izbūvei, nodrošinot nepieciešamo ūdensteces vai ūdenstilpnes dziļumu (gultnes padziļināšanas nolūkos);
 - peldbūve – peldoša darbnīca, kuģu būvētava, tikai ar Ū5 apzīmētajās teritorijās

1.2.3. „Ūdeņu teritorijas” (Ū) izmantošanas un apbūves parametri, un specifiskie tehniskie rādītāji:

- 1) Vispārīgā gadījumā, ja „Ūdeņu teritorija” tiek izmantota tikai ūdenssaimnieciskai un tehniskai izmantošanai, izņemot transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūvei un ostu apbūvei, vai derīgo izrakteņu ieguvei, apbūves tehniskie parametri netiek noteikti.
- 2) Ja zemes vienībā ietilpst ūdensobjekti vai to daļas, un „Ūdeņu teritorijas” platība nepārsniedz 50% no zemes vienības kopējās platības, piemēro tās funkcionālās zonas apbūves parametrus, kas ir noteikta zemes vienības sauszemes daļā. Gadījumos, kad ūdensobjekts vai tā daļas platība pārsniedz 50% no zemes vienības kopējās platības, zemes vienības daļai veic atsevišķus aprēķinus atbilstoši „Ūdeņu teritorijas” funkcionālās zonas vai tās apakšzonas nosacījumiem.
- 3) Ja zemes vienībā ietilpst sauszemes daļa pilnībā ietilpst tauvas joslā un/vai ūdensobjekta applūstošajā daļā ar 10% applūduma varbūtību, zemes vienībai piemēro „Ūdeņu teritorijas” izmantošanas un apbūves nosacījumus.
- 4) Maksimālais peldbūves augstums „Ūdeņu teritorijās” jānosaka teritorijas detālplānojumā vai lokālplānojumā, un tas ir atkarīgs no konkrētās būves plānotās funkcionālās izmantošanas, būves konstruktīvajiem risinājumiem un izmantotajām tehnoloģijām.

- 5) Ja „Ūdeņu teritorija” robežojas ar pilsētas ielu un tās attīstībai rezervēto koridoru (aizsargjoslu) ielas sarkano līniju robežās, plānojot apbūvi „Ūdeņu teritorijās” būvlaide sakrīt ar ielas sarkano līniju.

1.2.4. „Ūdeņu teritorijas” (Ū) funkcionālās zonas apakšzonas – vietas ar īpašiem noteikumiem:

1.2.4.1. „Ūdeņu teritorija – laivu un jahtu ostas teritorija” (Ū1) – nodrošina daudzveidīgas, koncentrētas un specializētas akvatorijas un krastmalas attīstības iespējas dažādām interesēm (kuģošanas līdzekļiem, apmeklētājiem), integrējot to Rīgas publisko ārtelpu un apstādījumu sistēmas struktūrā. Teritorijā attīsta ar krastmalu tieši saistītu izmantošanu, arī jahtu un laivu būvniecību un jūrlietu amatniecību.

- 1) Laivu un jahtu ostas iedala:
 - pilna servisa jahtu ostās;
 - viesu jahtu ostās.
- 2) Laivu un jahtu ostas teritorijā (Ū1) jāparedz teritorija publiski pieejamai īslaicīgai mazizmēra kuģošanas līdzekļu novietnei un slīpam (laivu nolaišanas rampai);
- 3) Laivu un jahtu ostas teritorijā (Ū1) ir atļauts izvietot šādas peldbūves:
 - peldbūves ar publiskām funkcijām – tūrisma un atpūtas objekts (viesnīca kuģošanas līdzeklī); kultūras objekts; tirdzniecības vai pakalpojumu objekts; sporta būve, kas tieši saistīts ar ūdens izmantošanu; zinātniskās pētniecības iestāde; upju pasažieru stacija; palīgbūve publisko funkciju nodrošināšanai);
 - speciālas nozīmes pietātnes ar aprīkojumu kuģošanas līdzekļu apkalpošanai (degvielas uzpildei, bilžuudeņu, tualetes ūdeņu un atkritumu pieņemšanai u.tml.);
 - ietves, tiltus, palīgbēkas, segtas pietātnes, laivu dokus, „sausās pietātnes” ar laivu liftiem.
- 4) Katrā Ū1 teritorijā var veidot vienu vai vairākas jahtu ostas, ja tiek nodrošināta nepieciešamā akvatorijas platība un sauszemes teritorija.
- 5) Kopējā stacionāro un peldošo objektu aizņemtā akvatorijas daļa (teritorija, ietverot visas paredzētās pietātnes, muliņus un kuģošanas līdzekļu un peldošo būvju novietņu laukumu) nedrīkst pārsniegt 30% no noteiktās jahtu ostas akvatorijas platības.
- 6) Ūdens sporta un aktīvajās zonās, peldvietās, kuģu ceļa, ostu un pietātnu teritorijās aizliegta zemūdens niršana ar akvalangiem, izņemot, ja niršana saistīta ar speciālu darbu veikšanu. Speciālu darbu veikšanas vietā (niršanas vietā) jāveic kuģošanas līdzekļu satiksmes dalībnieku brīdināšana.

1.2.4.2. „Ūdeņu teritorija – kompleksas ūdens telpas attīstības teritorija” (Ū2) – ir pilsētībūvnieciski un ainaviski nozīmīga vieta ar īpašu sabiedrisko funkciju potenciālu, kas kopā ar atbilstošās krastmalas teritorijas attīstību nodrošina lielu apmeklējuma kapacitāti un var tikt paredzēta funkcionēšanai visās sezonās. Teritorijā īsteno jaunu ainavu telpu attīstību un revitalizē krastmalas, radot priekšnoteikumus unikālai arhitektūrai pilsētvidē un saglabājot ūdenstelpu integritāti.

- 1) Ū2 teritorijās atļauts izvietot peldbūves kā unikālus akvatektūras objektus publiskai un citai atļautajai izmantošanai, nodrošinot to funkcionālu sasaisti ar ūdens ikdienišķo (Civillikuma izpratnē) izmantošanu. Kompleksas ūdens telpas attīstības teritorijā (Ū2) ir atļauts izvietot šādas peldbūves:
 - peldbūves ar publiskām funkcijām – tūrisma un atpūtas objekts (viesnīca kuģošanas līdzeklī); kultūras objekts; tirdzniecības vai pakalpojumu objekts; sporta būve, kas tieši saistīts ar ūdens izmantošanu; zinātniskās pētniecības iestāde; upju pasažieru stacija; palīgbūve publisko funkciju nodrošināšanai).
- 2) Pielietojot akvatorijas un krastmalu integrētas attīstības risinājumus, nodrošina ērtu apmeklētāju pieeju teritorijas objektiem: no ūdens puses – ar daudzveidīgiem kuģošanas līdzekļiem, bet no sauszemes – ar ielu šķērsojumiem, ja nepieciešams – divlīmeņu.
- 3) Būvniecības un akvatorijas izmantošanas iecerēm un nepieciešamības gadījumā arī vietas vīzijas un optimālā scenārija izvēlei rīko atklātus arhitektūras konkursus. Konkurssā nosaka un būvprojektā vai detālpāņojumā precizē visu nepieciešamo un pieļaujamo būvju un peldošās infrastruktūras gabarītus un krastmalas frontes garumu atsevišķām izmantošanām vai to objektiem. Ja teritorijas attīstības

pamatu veido laivu un jahtu osta, uz atklāta arhitektūras konkursa rezultātu pamata izstrādā detālplānojumu.

- 4) Projektā paredz publiskās ārtelpas apgaismojuma un atsevišķo objektu izgaismojuma, arī diennakts tumšajā laikā, risinājumus.
- 5) Akvatorijas ar dažādu funkcionālo zonējumu atbilstoši marķē.
- 6) Plānojot teritorijas attīstību, ņem vērā iespējamo ziemas sporta aktivitātēm nepieciešamo teritoriju, paredz teritorijas transformēšanu izmantošanai ziemas sezonā.
- 7) Var veidot publisku peldvietu kompleksa ūdens telpas attīstības teritorijas daļā, ja tas nav pretrunā ar 10.01.2012. Ministru kabineta noteikumu Nr.38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” prasībām.
- 8) Teritorijā paredz laivošanas piestātnes ūdens tūrismam un sportam, ja nepieciešams, airēšanas sportam paredzēto laivu māju nepieciešamās infrastruktūras izbūvi.
- 9) Nodrošina pastāvīgu glābšanas dienesta posteņa izbūvi ar novērošanas torni.
- 10) Kopējā stacionāro un peldošo objektu aizņemtā akvatorijas daļa nedrīkst pārsniegt 10% no kompleksa ūdens teritorijas platības.
- 11) Ūdens sporta un aktīvajās zonās, peldvietās, kuģu ceļa, ostu un piestātņu teritorijās aizliegta zemūdens niršana ar akvalangiem, izņemot, ja niršana saistīta ar speciālu darbu veikšanu. Speciālu darbu veikšanas vietā (niršanas vietā) jāveic kuģošanas līdzekļu satiksmes dalībnieku brīdināšana.

1.2.4.3. „Ūdeņu teritorija – peldbūvju teritorija” (Ū4) – teritorijā atļauta peldbūvju izvietošana, nepieciešamās infrastruktūras un inženierkomunikāciju, krasta stiprinājumu, laipu un laivu novietņu ierīkošana vai izbūve, atbilstoši detālplānojuma vai lokālplānojuma risinājumiem.

- 1) Peldbūvju teritorijā (Ū4) jāparedz teritorija publiski pieejamai īslaicīgai mazizmēra kuģošanas līdzekļu novietnei un slipam (laivu nolaišanas rampai);
- 2) Peldbūvju teritorijā (Ū4) ir atļauts izvietot šādas peldbūves:
 - peldbūves ar publiskām funkcijām – tūrisma un atpūtas objekts (viesnīca kuģošanas līdzeklī); kultūras objekts; tirdzniecības vai pakalpojumu objekts; sporta būve, kas tieši saistīts ar ūdens izmantošanu; zinātniskās pētniecības iestāde; upju pasažieru stacija; palīgbūve publisko funkciju nodrošināšanai);
 - peldmāja;
 - palīgbūve publisko vai dzīvojamo funkciju nodrošināšanai.
- 3) Kuģu ceļa un piestātņu teritorijās aizliegta zemūdens niršana ar akvalangiem, izņemot, ja niršana saistīta ar speciālu darbu veikšanu. Speciālu darbu veikšanas vietā (niršanas vietā) jāveic kuģošanas līdzekļu satiksmes dalībnieku brīdināšana.

1.2.4.4. „Ūdeņu teritorija – ostas ūdens akvatorija teritorija” (Ū5) – ir Rīgas brīvdostas teritorija, kur primārā izmantošana ir lielizmēra un mazizmēra kuģošanas līdzekļu satiksmes nodrošināšana un ar ostas darbību saistīto būvju darbība, būvniecība un teritorijas izmantošana.

- 1) Ostas ūdens akvatorija teritorijā (Ū5) jāparedz teritorija publiski pieejamai īslaicīgai mazizmēra kuģošanas līdzekļu novietnei un slipam (laivu nolaišanas rampai);
- 2) Ostas ūdens akvatorija teritorijā (Ū5) ir atļauts izvietot šādas būves:
 - ostas būves un ar tām saistītā infrastruktūra, t. sk. hidrotehniskās būves, piestātnes, navigācijas iekārtas un ierīces;
 - rūpnieciska rakstura peldbūves – peldoša darbnīca, kuģu būvētava;
 - peldbūves ar publiskām funkcijām – tūrisma un atpūtas objekts (viesnīca kuģošanas līdzeklī); tirdzniecības vai pakalpojumu objekts; zinātniskās pētniecības iestāde; upju pasažieru stacija; palīgbūve publisko funkciju nodrošināšanai).

- 3) Kuģu ceļa, ostu un piestātņu teritorijās aizliegta zemūdens niršana ar akvalangiem, izņemot, ja niršana saistīta ar speciālu darbu veikšanu. Speciālu darbu veikšanas vietā (niršanas vietā) jāveic kuģošanas līdzekļu satiksmes dalībnieku brīdināšana.

1.2.4.5. „Ūdeņu teritorija - peldvieta un labiekārtota pludmale” (Ū6) – teritorijā atļauta publisku peldvietu un labiekārtotu pludmaļu ierīkošana, paredzot sezonas rakstura labiekārtojuma objektu izvietojumu, nodrošinot šo teritoriju publisku pieejamību.

- 1) Izveidojot publisku peldvietu jāievēro 10.01.2012. Ministru Kabineta noteikumu Nr.38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” un 06.07.2010. Ministru Kabineta noteikumu Nr.608 „Noteikumi par peldvietu ūdens monitoringu, kvalitātes nodrošināšanu un prasībām sabiedrības informēšanai” prasības.
- 2) Ūdens sporta un aktīvajās zonās, peldvietās, kuģu ceļa, ostu un piestātņu teritorijās aizliegta zemūdens niršana ar akvalangiem, izņemot, ja niršana saistīta ar speciālu darbu veikšanu. Speciālu darbu veikšanas vietā (niršanas vietā) jāveic kuģošanas līdzekļu satiksmes dalībnieku brīdināšana.
- 3) Peldvietā veido pludmales zonu ar smilšu klājumu. Peldvietas kopējo platību nosaka summējot pludmales zonas platību un peldēšanās sektora platību. Peldvietas var iedalīt:
 - mazas peldvietas, kuru kopējā platība nepārsniedz 0,2 ha;
 - vidēji lielas peldvietas, kuru kopējā platība ir no 0,2 ha – 2 ha;
 - lielas peldvietas, kuru kopējā platība ir lielāka par 2 ha.
- 4) Peldvietās nav pieļaujama motorizēto ūdens transportlīdzekļu (peldlīdzekļu, motorlaivu, kuteru, kuģu) atrašanās un izmantošana, izņemot glābšanas dienestu transportlīdzekļus, valsts un pašvaldības organizētajai kontrolei paredzētos transportlīdzekļus, kā arī aktīvai atpūtai paredzētos transportlīdzekļus, kuri izmantojami šim nolūkam atvēlētajās vietās.
- 5) Pludmales apkalpes un infrastruktūras objektu aizņemtā platība peldvietā nedrīkst pārsniegt 10%. Mazās peldvietās nodrošina minimālo prasību izpildi infrastruktūrai krastā, un tā ietver:
 - ģērbtuve, kas nodrošina vienlaicīgu pārgērbšanās iespēju diviem atpūtniekiem;
 - pārvietojamā tualete;
 - atkritumu konteiners;
 - velonovietne, ar ne mazāk kā 10 velosipēdu novietošanas iespējām;
 - peldvietas tuvumā izvietots auto stāvlaukums, vai cita iespēja novietot autotransportu (piemēram esošas ielas malā), ar ne mazāk kā 10 vietām.
- 6) Vidējas un lielas peldvietas labiekārtojumam jāizstrādā pludmales labiekārtojuma projekts, izdalot aktīvās, ūdenssporta un mierīgās (klusās) atpūtas zonas pludmalē, projektā precizējot nepieciešamās apkalpes un labiekārtojuma infrastruktūras izvietojumu un skaitu, ņemot vērā prognozējamo vienlaicīgo peldvietas apmeklētāju skaitu.
- 7) Izstrādājot peldvietu labiekārtojuma projektu pieņem, ka uz vienu peldvietas apmeklētāju nepieciešams ne mazāk kā 5-10 kv.m. peldvietas sauszemes zonā, izņemot teritoriju, ko aizņem pludmales apkalpes un infrastruktūras objekti.
- 8) Peldvietā jāizvieto peldvietas informācijas stends un, ja iespējams, arī citās informācijas vietās pie peldvietas ieejām norādot sekojošu informāciju:
 - par piekrastes teritorijas ekosistēmu un dabas jutīgajām un aizsargājamām teritorijām;
 - par ūdens kvalitāti;
 - uzvedības kodekss jeb kārtības noteikumi, kas regulē peldvietā pieļaujamās aktivitātes un peldvietas apmeklētāju rīcības;
 - regulējums attiecībā uz mājdzīvnieku atrašanos peldvietā;
 - peldvietas zonējums – aktīvā zona, klusās atpūtas zona un ūdenssporta zona;
 - atkritumu konteineru lietošanas noteikumi;
 - transportlīdzekļu pārvietošanas peldvietā u.tml.

- 9) Peldvietā jānodrošina glābšanas dienesta darbība, pirmās palīdzības aprīkojuma pieejamība. Glābšanas un ārkārtas dienestu kontaktāruņiem jābūt izvietotiem pamanāmā vietā.
- 10) Nav pieļaujams peldūdens kvalitātes apdraudējums no jebkādiem municipāliem vai rūpnieciskiem notekūdeņiem.
- 11) Izskaloto aļģu apsaimniekošanai jānorisinās saskaņā gan ar peldvietas apmeklētāju, gan ekosistēmas interesēm. Dabiskais aļģu izskalojums jāpieņem kā normāls līdz brīdim, kad tas rada nopietnas neērtības vai veselības apdraudējuma un ūdens kvalitātes pasliktināšanās risku. Ja ir nepieciešams aļģes savākt un pārvietot prom no peldvietas teritorijas, uzmanība jāpievērš videi draudzīgai to apsaimniekošanai, ja iespējams izmantojot tās kā mēslojumu vai kompostējot.
- 12) Ūdens sporta un aktīvajās zonās, peldvietās un pietātņu teritorijās aizliegta zemūdens niršana ar akvalangiem, izņemot, ja niršana saistīta ar speciālu darbu veikšanu. Speciālu darbu veikšanas vietā (niršanas vietā) jāveic kuģošanas līdzekļu satiksmes dalībnieku brīdināšana.
- 13) Ierīkojot peldvietā tualetes, jāparedz kanalizācijas sistēma ar notekūdeņu novadīšanu kanalizācijas tīklā vai uz vietējām attīrīšanas iekārtām, vai jāizmanto pārvietojamās tualetes.
- 14) Ģērbtuvju, tuaļu (arī pielāgotu invalīdiem ar speciālām vajadzībām), dušas iekārtu, atkritumu konteineru nepieciešamo skaitu pludmalē projektējais nosaka atkarībā no pludmales noslogojuma.
- 15) Lai aizsargātu piekrastes veģetāciju, peldvietu apmeklētāju plūsmas regulēšanai ierīkojami gājēju ceļiņi.

1.2.4.6. „Ūdeņu teritorija - rekreācijas ūdensobjekts” (Ū7) – rekreācijas ūdensobjekta apakšzona ir noteikta galvenokārt apkaimes nozīmes ūdensobjektu teritorijās (II un III kategorijas ūdensobjektos), ar mērķi nodrošināt šo ūdensobjektu publisko izmantošanu, galvenokārt rekreācijai un/vai kā nozīmīgu ainavas elementu publiski pieejama parka vai skvēra teritorijā.

- 1) Rekreācijas ūdensobjekta (Ū7) galvenā izmantošana ir ūdens telpas publiskā izmantošana, nodrošinot iespēju nodarboties ar laivošanu, veikt amatierzevju (makšķerēšanu). Teritorijā un tā krastmalās atļauts veikt nepieciešamo labiekārtojumu, izbūvēt laivu pietātnes un slīpus laivu ielaišanai ūdenī, lai nodrošinātu atļautās izmantošanas funkcionālu izmantošanu.
- 2) Ūdenstilpņu teritorijā atļauts izvietot peldbūves ar publisku funkciju, ja to paredz teritorijas detālplānojums – kultūras objekts; tirdzniecības vai pakalpojumu objekts; sporta būve, kas tieši saistīts ar ūdens izmantošanu, ja to paredz teritorijas detālplānojums.
- 3) Ūdensteču teritorijās, kurās noteikta apakšzona „Rekreācijas ūdensobjekts” (Ū7) aizliegta peldbūvju izvietošana.

1.2.5. Nepieciešamās papildus izpētes „Ūdeņu teritorijās”:

- 1) Pirms būvju, t.sk. peldbūvju projektēšanas „Ūdeņu teritorijās” jāveic ūdensteču (upju, strautu, kanālu, novadgrāvju) un ūdenstilpju (ezeru, ūdenskrātuvju, dīķu) hidroloģiskie aprēķini, lai noteikto plānoto būvju ierīkošanas iespējas, parametrus un noturību. Meliorācijas sistēmu, apdzīvotu vietu inženieraisardzības, hidrotehnisko un transporta būvju hidroloģiskajos aprēķinos lieto aplēses caurplūdumus Q (m^3/s), ūdens līmeņus H (m), straumes ātrumus v (m/s), noteces moduljus ($l/s \times ha$) ar ikgadējo pārsniegšanas varbūtību procentos.
- 2) Pirms būvju, t.sk. peldbūvju projektēšanas, vai jaunu kuģošanas maršrutu ierīkošanas „Ūdeņu teritorijās” jāveic ūdensteču (upju, strautu, kanālu, novadgrāvju) un ūdenstilpju (ezeru, ūdenskrātuvju, dīķu) izpēte, kurā jāietver vismaz šāda informācija par ūdensobjektu: straumes virziens (uz kuriem virzās straume); dziļums (atbilstoši vidējam ilggadējam ūdensobjekta ūdens līmenim) un ūdensobjekta dibena reljefs; krasti; grunts apstākļi; meteoroloģiskais raksturojums (gaisa temperatūra un mitrums; valdošo vēju virzieni; vētras; bezvējš; migla; redzamība; nokrišņi; ledus apstākļi); ūdens raksturlielumi (temperatūra, sāļums, blīvums, dzidrums, krāsa); ūdens hidrobioloģiskās ziņas; ūdens piesārņojuma līmenis u.c.

- 3) Ūdens objektu apsaimniekošanas plānos (eksploatācijas noteikumos), lokālpāņojumā, detālpāņojumā vai piestātņu būvprojektos nosaka krasta līniju un muliņu (steķu) robežlīniju, kuģu ceļus līdz galvenajiem kuģu ceļiem un navigācijas aprīkojumu, pietauvošanās veidu, kā arī uzrāda dziļuma mērijumus.

1.2.6. Kuģošanas drošības nodrošināšana ūdensobjektos:

- 1) Drošu kuģošanu jebkurā diennakts laikā nodrošina krasta un peldošās navigācijas zīmes. Navigācijas bīstamības, kuras atrodas netālu no kuģu ceļiem, tiek norobežotas ar degošām un nedegošām bojām vai stoderēm.
- 2) Kuģu ceļi, kuri ved ostās, ir jāaprīko ar vadlīnijām, molu ugunszīmēm, degošām un nedegošām bojām vai stoderēm.
- 3) Krasta navigācijas zīmēm jāfunkcionē visu gadu, bet peldošās navigācijas zīmes uz ziemas periodu atkarībā no ledus apstākļiem, jāņoņem. To noņemšanas un izlikšanas laiki jāpublicē.
- 4) Peldbūves, kā arī inženiertehniskās un transporta infrastruktūras būves nedrīkst traucēt kuģošanas līdzekļu satiksmi pa kuģu ceļiem un navigācijas tehnisko līdzekļu darbību. Muliņu (steķu) robežlīnija vispārējā gadījumā ir paralēla krasta stiprinājuma līnijai, nepārsniedzot Daugavā – 55 m, bet citās akvatorijās – 10 m attālumu no tās. Šī prasība neattiecas uz Ū1, Ū2, Ū4, Ū5 teritorijām gadījumos, kad atsevišķajās Ū1, Ū2, Ū4, Ū5 teritorijās tiek realizēta kompleksa teritorijas attīstība saskaņā ar Noteikumiem.

1.2.7. Infrastruktūras būves un objekti ūdensobjektu teritorijās:

- 1) Ūdensobjektu teritorijās ir atļauta nepieciešamo inženiertehniskās un transporta infrastruktūras būvju būvniecība.
- 2) Inženiertehniskās un transporta infrastruktūras būvju plānošana un būvniecība jāveic:
 - nodrošinot kuģošanas iespējas vietās kur ir esoši vai plānoti kuģu ceļi vai kuģošanas maršruti (pasažieru prāmju satiksmei, kravas kuģiem, zvejas kuģiem, jahtām, laivām u.c.);
 - nodrošinot ūdenssporta un laivošanas iespējas ūdensobjektos, kur plānota ūdensceļu izmantošana un/vai ūdenssporta attīstība;
 - nodrošinot peldbūvju izvietošanas iespējas teritorijās, kura atļauta peldbūvju izvietošana;
- 3) Stacionāras hidrotehniskas būves perspektīvo tiltu vietās pieļaujams izbūvēt kā īslaicīgas lietošanas būves līdz attiecīgā tilta būvniecībai.

1.2.8. Peldbūves:

- 1) Peldbūvju, t.sk peldmāju izvietošanas un izbūves noteikumi ir saglabājami analogiski Rīgas teritorijas plāņojumā esošajiem noteikumiem un iekļaujami kā atsevišķa sadaļa pie „Ūdeņu teritorijas” izmantošanas un apbūves noteikumiem.
- 2) Peldbūves un kuģošanas līdzekļu enkurvietas un piestātnes jāplāno no vējiem aizsargātās vietās, ņemot vērā ūdensobjekta galveno straumju virzienus un izvietošanu.

1.2.9. Prasības ūdensteču grīvu teritorijām, kas attēlotas Pētījuma grafiskās daļas kartē „Plānotā izmantošana”:

- 1) Daugavā ietekošo II un III kategorijas ūdensteču grīvas telpiski akcentē (piemēram ar muliņiem straumes lejtecē, kur tas iespējams, lai veicinātu ūdensapmaiņu; ar tiltu margu formu; veidojot skatu platformas uz tiltu ietvēm; ar atšķirīgu naktis apgaismojumu un citiem labiekārtojuma elementiem);
- 2) grīvas paplašina ielu un/vai krastmalu izbūves vai rekonstrukciju projektos, vai ūdensobjektu renaturalizācijas projektos;
- 3) kuģojamas un/vai laivojamas upes grīvas tuvumā jāizbūvē vismaz viena laivu ielaišanas vieta ūdenī un jānodrošina tauvošanās vieta pie stacionārajām kāpnēm, vai citā vietā, nodrošinot kuģotāju un laivotāju iespējas pietauvoties un izkāpt krastā.

1.3. Krastmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā, izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumi

1.3.1. Krastmalu izmantošanas un apbūves noteikumi attiecas uz „Ūdeņu teritorijas” funkcionālajā zonā vai tās apakšzonās iekļautajām sauszemes (t.sk. applūstošajām) teritorijām, vai citās funkcionālās zonās ietilpstošajām krastmalu teritorijām, kas atrodas vismaz 20 m joslā gar ūdensobjekta krastu, krastmalas apstādījumus un teritorijas kas ir tieši funkcionāli saistītas ar ūdens teritoriju izmantošanu un, ja ūdensobjektam piegul iela, tad arī tās teritoriju sarkanajās līnijās.

1.3.2. Krastmalu funkcionālā izmantošana galvenokārt jāplāno kontekstā ar attiecīgā ūdensobjekta plānoto izmantošanu, nodrošinot ūdensobjekta publisko pieejamību, izņemot rūpnieciskās ražošanas vai transporta infrastruktūras teritorijās „Ostas ūdens akvatorijas teritorijas” (Ū5) piegulošajās krastmalu teritorijās, kur ir ierobežota publiskā pieejamība.

1.3.3. Visiem I, II, un III kategorijas ūdensobjektiem ir jānodrošina publiskā piekļuve kājāmgājējiem un velobraucējiem no pilsētas ielām vai auto stāvlaukumiem līdz publiski pieejamām ūdensmalām vai peldvietām, atbilstoši teritorijas plānojumā paredzētajām vietām, vai arī saskaņā ar teritorijas lokālplānojuma, detālplānojuma, būvprojekta vai teritorijas labiekārtojuma projektu.

- gājējiem paredzētās publiskās piekļuves takas nepieciešams marķēt un labiekārtot, tādējādi organizējot perspektīvās gājēju plūsmas;
- publiskās piekļuves vietas – gājēju takas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās jāierīko ņemot vērā šo teritoriju speciālos noteikumus;
- vietās, kur paredzētas publiskas laivu ielaišanas vietas, publiskās piekļuves ceļi jāierīko atbilstoši gājēju un vieglā autotransporta piebraukšanas un apgriešanās nodrošināšanai, laivu ielaišanas vietā izbūvējot slīpu (laivu nolaišanas rampu);
- ierīkojot publiskās piekļuves vietas – gājēju takas, jāievēro normatīvi attiecībā uz vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem;
- publiski pieejamu ūdensobjektu krastmalās jāierīko aktīvās atpūtas vietas un/vai piknika vietas, nodrošinot iespēju iedzīvotājiem atpūsties ūdensobjektu krastmalās.

1.3.4. Daļēji ierobežota publiskā pieejamība pieļaujama „Laivu un jahtu ostu teritorijām” (Ū1) piegulošajās krastmalu teritorijās, plānojot atsevišķus slēgtus un publiski pieejamus krastmalu posmus, vai nosakot diennakts un/vai sezonas publiskās pieejamības ierobežojumus.

1.3.5. Vispārīgā gadījumā „Ūdeņu teritorijai” (Ū) piegulošā krastmalas teritorija vismaz 20 m platā joslā ir jāplāno kā „Apstādījumu un dabas teritorija” (A), izņemot noteiktās vietas ar īpašiem noteikumiem (apakšzonas) vai ja tas nav iespējams esošās apbūves dēļ.

- 1) „Laivu un jahtu ostu teritorijai” (Ū1) piegulošā krastmalas teritorija, kas ir plānota kā laivu un jahtu ostas sauszemes teritorija, jāplāno kā publiskas izmantošanas teritorija (P). Šīs teritorijas īpašos noteikumus var noteikt „Publiskās teritorijas” (P) attiecīgās apakšzonas izmantošanas un apbūves noteikumos teritorijas plānojumā, lokālplānojumā vai detālplānojumā.
- 2) „Kompleksas ūdens telpas attīstības teritorijai” (Ū2) piegulošā krastmalas teritorija jāplāno atbilstoši tās plānotajai funkcionālajai izmantošanai, nodrošinot kompleksu attīstību, publiski pieejamo krastmalu un dabas teritoriju izmantošanu – publiskas izmantošanas teritorija (P), apstādījumu un dabas teritorija (A), vai transporta infrastruktūras teritorija (iela) (Tr).
- 3) „Peldbūvju teritorijai” (Ū4) piegulošā krastmalas teritorija, kas ir plānota kā peldbūvju sauszemes teritorija ir jāplāno kā „Peldbūvju teritorija” (Ū4), publiskas izmantošanas teritorija (P), apstādījumu un dabas teritorija (A), vai transporta infrastruktūras teritorija (iela) (Tr). Katrai peldmājai krastā paredz autonovietni vismaz vienam automobilim un saimniecības ēku (līdz 6 m²) ar atkritumu konteineru (vertnes) nojumi. Saimniecības ēkas bloķē katram peldmāju pārim vai arī izvieto vienkopus.
- 4) „Ostas ūdens akvatorija teritorijai” (Ū5) piegulošās krastmalu teritorijas jāplāno atbilstoši to plānotajai funkcionālajai izmantošanai, nodrošinot nepārtrauktu ostas darbību, publiski pieejamo krastmalu vai dabas teritoriju izmantošanu.

- 5) „Peldvietai un labiekārtotai pludmalei” (Ū6) piegulošā krastmalas teritorija jāplāno kā apstādījumu un dabas teritorija (A), kurā atļauts izvietot nepieciešamo peldvietas labiekārtojuma un apkalpes infrastruktūru, t.sk. nepieciešamās autostāvvietas, kā arī vieta velosipēdu novietošanai. Šīs teritorijas īpašos noteikumus var noteikt Apstādījumu un dabas teritorija (A) attiecīgās apakšzonas izmantošanas un apbūves noteikumos teritorijas plānojumā, lokālplānojumā vai detālplānojumā.
- 6) „Rekreācijas ūdensobjektam” (Ū7) piegulošā krastmalas teritorija jāplāno kā apstādījumu un dabas teritorija (A), kurā atļauts izvietot nepieciešamo labiekārtojumu, nodrošinot objekta publisko pieejamību un atļauto izmantošanu.

1.3.6. Publiski izmantojamām „Ūdeņu teritorijām” jānodrošina publiskās piekļuves vietas kājāmgājējiem un autotransportam, nodrošinot nepieciešamo autostāvvietu skaitu krastmalās vai to tuvumā, atkarībā no publiski izmantojamā objekta ietilpības un/vai plānotā vienlaicīgo apmeklētāju skaita.

1.3.7. Izbūvējot jaunas transporta infrastruktūras būves vai rekonstruējot esošās I vai II kategorijas ūdensobjektu krastmalās jāparedz piebrauktuvi un specializēto laukumu izbūve ugunsdzēsības ūdens ņemšanai.

1.3.8. Ūdensobjektu krastmalu un ūdensmalu labiekārtojuma līmenis (atbilstoši pētījuma 1.3.11.punktam) kuru plānotais izvietojums pilsētā noteikts pētījuma grafiskās daļas kartoshēmā „Plānotais krastmalu labiekārtojuma līmenis”. Ūdensmalu un krastmalu labiekārtojums jāierīko vai jāizbūvē kompleksi. Vietās, kur minētajā kartoshēmā nav noteikts krastmalas labiekārtojuma līmenis, to nosaka ņemot vērā sekojošus kritērijus:

1) „Dabiskās ūdensmalas un krastmalas” saglabā vai ierīko galvenokārt „Dabas un apstādījumu teritorijās” (DA), īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un/vai ūdensobjektu applūstošajās teritorijās, kur nav nepieciešams vai nav atļauts veikt teritorijas uzbēršanu, krastmalu izbūvi vai teritorijas ierīkot paaugstināta līmeņa teritorijas labiekārtojumu. Krasta nogāzes stiprinājumu veic gadījumos, ja ir konstatēta paaugstināta krasta erozija, kas var apdraudēt esošu būvi vai cilvēku drošību uzturoties krastmalā vai ūdensmalā. Ierīkotās 1.grupas krastmalas nodrošina iespēju saglabāt un aizsargāt ūdensobjektu krastmalu dabisko raksturu, to ainavisko, bioloģisko un ekoloģisko vērtību.

2) „Labiekārtotas aktīvās atpūtas krastmalas un ūdensmalas” ierīko galvenokārt gar „Ūdeņu teritoriju – peldvietu teritoriju” (Ū6); „Ūdeņu teritoriju – rekreācijas ūdensobjektiem” (Ū7); „Dabas un apstādījumu teritorijās” (DA); īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, vai ūdensobjektu applūstošajās teritorijās, kur ir atļauts ierīkot nepieciešamo labiekārtojumu. Krastmalās nodrošina iespēju apkaimes iedzīvotājiem piekļūt un pārvietoties gar ūdensobjektu ar kājām vai velosipēdu;

3) „Izbūvētas krastmalas un labiekārtotas ūdensmalas” ierīko galvenokārt gar „Ūdeņu teritoriju – kompleksas ūdens telpas attīstības teritoriju” (Ū2); „Ūdeņu teritoriju – peldbūvju teritoriju” (Ū4); „Ūdeņu teritoriju – rekreācijas ūdensobjektiem” (Ū7) vai „Publiskās apbūves teritorijās” (P), ja tās tieši robežojas ar ūdensobjektu un ir esošs vai plānots krasta stiprinājums. Krastmalās nodrošina iespēju pietauvot mazizmēra kuģošanas līdzekli vai peldbūvi, vienlaicīgi nodrošinot iespēju kājāmgājējiem pārvietoties gar krastu, piekļūt ūdensobjektam ar kājām vai velosipēdu un organizēt aktīvās atpūtas pasākumus gan krastā, gan ūdenī.

4) „Iekšzemes piestātnes un ar kuģošanu saistītas ūdensmalas” ierīko galvenokārt gar „Ūdeņu teritoriju – laivu un jahtu ostu teritoriju” (Ū1); „Ūdeņu teritoriju – kompleksas ūdens telpas attīstības teritoriju” (Ū2); „Ūdeņu teritoriju – peldbūvju teritoriju” (Ū4); „Ūdeņu teritoriju – ostas ūdens akvatorija teritoriju” (Ū5), vai apbūves teritorijā, ja tā tieši robežojas ar ūdensobjektu un ir esošs vai plānots krasta stiprinājums. Izbūvētās un labiekārtotās krastmalas nodrošina iespēju pietauvot kuģi, mazizmēra kuģošanas līdzekli vai peldbūvi, vienlaicīgi nodrošinot iespēju kājāmgājējiem pārvietoties gar krastu, piekļūt ūdensobjektam ar kājām, velosipēdu vai autotransportu.

1.3.9. Laivu garāžu un piestātņu teritorijas, ietverot gan to aizņemto sauszemes teritoriju, gan ūdens teritoriju, jāplāno kā publiskas izmantošanas teritorija (P). Šīs teritorijas īpašos noteikumus var noteikt „Publiskās teritorijas” (P) attiecīgās apakšzonas izmantošanas un apbūves noteikumos teritorijas

plānojumā, lokālpānojumā vai detālpānojumā. Laivu garāžu un piestātņu teritorijā (P1) jāparedz teritorija publiski pieejamām īslaicīgām kuģošanas līdzekļu novietnēm. Piegulošā ūdens teritorija var tikt plānota kā „Kompleksas ūdens telpas attīstības teritorija” (Ū2).

1.3.10. Upju palieņu teritorijas un regulāri applūstošās ūdensobjektu krastmalu teritorijas jānosaka kā „Apstādījumu un dabas teritorijas” (A) vieta ar īpašiem noteikumiem (apakšzona) – „Apstādījumu un dabas teritorija upes ielejas vai ezera terasēs” (A1). Teritorijai ir jābūt brīvi pieejamai upes aizsargjoslā un tauvas joslā – bez žogiem. Atļautā izmantošana izriet no palieņu pļavu un regulāri applūstošo teritoriju funkcijām: ūdens aizsardzība, vides aizsardzība, biotopu un ainavas aizsardzība:

- Īpatnējās telpas ainavas saglabāšana;
- virszemes ūdensobjekta aizsargjoslas neapbūvēšana, lai no nozīmīgākajām skatu vietām ieleja un/vai ūdensobjekts būtu labi pārskatāms;
- laivu piestātnes;
- ar peldvietām saistītas būves upes krastā;
- atpūtas vietu iekārtošana;
- gājēju taku un veloceļu ierīkošana, neizmantojot ceļu cieto segumu materiālus;
- laipu un tiltiņu ierīkošana.

1.3.11. Pētījuma ietvaros ir noteikti krastmalu labiekārtojuma četri līmeņi:

1.grupa – DABISKĀS ŪDENSMALAS UN KRASTMALAS

- saglabā vai pilnveido dabisko nogāzes slīpumu. Ja nepieciešama stiprināšana, to veic izmantojot dabiskus materiālus - akmeņus, koka pinumus;
- saglabā dabiskos un veido dabiska rakstura stādījumus (zālājs, smilgas, meldri, niedres, krūmi, koki u.tml.);
- krastmalās pieļaujams izbūvēt punktveida pieejas/laiņas pie ūdens, ja nepieciešams, veidojot lokālu krasta stiprinājumu.

2.grupa – LABIEKĀRTOTAS AKTĪVĀS ATPŪTAS KRASTMALAS UN ŪDENSMALAS

- saglabā vai veido slīpu vai terasveida nogāzi, stiprinot nogāzi;
- krasta stiprinājuma vertikālās daļas augstums ūdensmalā nedrīkst būt lielāks par 60 cm virs gada vidējā ūdens līmeņa;
- nogāzes slīpās daļas stiprina ar ģeotekstila materiāliem;
- gājēju ceļņus galvenajām gājēju plūsmām izbūvē nogāzes augšmalā;
- nogāzes lejas daļā (applūstošajā zonā) uz vasaras sezonu var veidot mobilas, vieglas konstrukcijas laiņas;
- saglabā dabiskos un veido dabiska rakstura stādījumus (zālājs, smilgas, meldri, niedres, krūmi, koki u.tml.), kā arī ir atļauts veidot jaunus, koptus stādījumus vai to grupas;
- krastmalās pieļaujams izbūvēt punktveida pieejas/laiņas pie ūdens, ja nepieciešams, veidojot lokālu krasta stiprinājumu.

3.grupa – IZBŪVĒTAS KRASTMALAS UN LABIEKĀRTOTĀS ŪDENSMALAS

- nodrošina apbūves un teritoriju aizsardzību pret applūšanu pie prognozējamā maksimālā (aplēses) ūdens līmeņa attiecīgajā teritorijā, izbūvējot dambjus, labiekārtotas terasveida teritorijas vai vertikāli stiprinātas krastmalas;
- veido jaunus, koptus stādījumus vai to grupas;
- izbūvē no jauna vai rekonstruē esošo vertikāli stiprināto krastmalu, izņemot vietas, kur tiek veidotas piestātnes, labiekārtotas terasveida teritorijas vai noejas pie ūdens;
- krasta stiprinājumu vertikālo daļu ik pa 50 m aprīko ar stacionārām kāpnēm, sākot no zemākā ūdens līmeņa; kāpnes savā starpā savieno ar virvi/trosi ūdens līmenī;
- dambju, labiekārtotu terasveida teritoriju vai vertikāli stiprinātu krastmalu posmu ūdensmalās jāizbūvē vismaz viena laivu ielaišanas vieta ūdenī un jānodrošina tauvošanās vietas pie stacionārajām kāpnēm, vai citā vietā, nodrošinot kuģotāju un laivotāju iespējas pietaukoties un izkāpt krastā;

- ja esošā apbūve tieši robežojas ar ūdens teritoriju un tauvas joslas platums ir 0.00 m, ir atļauts veidot galerijas tipa laipas gājēju plūsmas kustības nodrošināšanai gar ūdensmalu.

4.grupa – IEKŠZEMES PIESTĀTNES UN AR KUĢOŠANU SAISTĪTAS ŪDENSMALAS

- kuģu, mazizmēra kuģošanas līdzekļu (laivu un/vai jahtu), kā arī peldbūvju piestātnes atļauts izbūvēt pie vertikāli stiprinātas krastmalas, nodrošinot nepieciešamo ūdens akvatorija dziļumu, atkarībā no kuģošanas līdzekļu parametriem un ūdensobjekta esošā dziļuma, vienlaicīgi nodrošinot apbūves un teritoriju aizsardzību pret applūšanu pie prognozējamā maksimālā (aplēses) ūdens līmeņa attiecīgajā teritorijā;
- krasta stiprinājumu vertikālo daļu ik pa 50 m aprīko ar stacionārām kāpnēm, sākot no zemākā ūdens līmeņa; kāpnes savā starpā savieno ar virvi/trosi ūdens līmenī;
- mazizmēra kuģošanas līdzekļu (laivu un/vai jahtu) un peldbūvju piestātnes atļauts izbūvēt uz pāļiem un/vai izvietot arī uz peldošām konstrukcijām (pontona, plosta), kas nostiprinātas pie stacionāras būves (stiprinātas krastmalas, steķa vai pāļa) krastmalā;
- pie piestātnēm izbūvējamas noejas pie ūdens, nodrošinot cilvēku izkļūšanu no ūdens nelaiemes gadījumā, vai veicot kuģošanas līdzekļu apkopi.

1.3.12. Krasta stiprinājumu tehniskie risinājumi jānosaka teritorijas lokālplānojumā, detālplānojumā, ūdensobjekta renaturalizācijas projektā vai būvprojektā, atkarībā no ūdensobjekta kategorijas, plānotā izmantošanas veida un apmeklētāju skaita objektā.

1.3.13. Ja ir pētījumā (teritorijas plānojumā) ir noteikts konkrēts krastmalas labiekārtojuma līmenis, tad turpmākajā plānošanas procesā ir jādetalizē kāds no atbilstošās grupas paraugšķērsprofiliem, kas doti pētījuma 1.pielikumā, vai citas grupas šķērsprofils, ņemot vērā sekojošus nosacījumus.

1) jebkura ūdensobjekta ūdensmalas un krastmalas ir atļauts saglabāt dabiskas (bez labiekārtojuma), vai detalizēt 1.grupas šķērsprofilus (1A; 1B; 1C; 1D; 1E), ja tas nav pretrunā ar citiem normatīvajiem aktiem;

2) teritorijā, kurā ir noteikts krastmalas labiekārtojuma līmenis – „Dabiska ūdensmala un krastmala” papildus 1.grupas šķērsprofiliem (1A; 1B; 1C; 1D; 1E) ir atļauts ierīkot 2.grupas šķērsprofilus – 2A vai 2B, ja teritorija nav applūstoša, vai 2.grupas šķērsprofilu – 2C, ja teritorijā ir atļauts izbūvēt pretplūdu dambi. Teritorijā ir aizliegts ierīkot 3.grupas šķērsprofilus, un 4.grupas šķērsprofilus – 4A; 4B un 4C;

3) teritorijā, kurā ir noteikts krastmalas labiekārtojuma līmenis – „Labiekārtotas aktīvās atpūtas krastmalas un ūdensmalas”, papildus 2.grupas šķērsprofiliem (2A; 2B; 2C; 2D; 2D-1) ir atļauts ierīkot 4.grupas šķērsprofilus – 4A un 4B ja ūdensmala vai ūdensobjekta tauvas josla robežojas ar ielas sarkanajām līnijām, vai 4D un 4E, ja plānots attīstīt ar kuģošanu vai aktīvo atpūtu uz ūdens saistītās aktivitātes;

4) teritorijā, kurā ir noteikts krastmalas labiekārtojuma līmenis – „Izbūvētas krastmalas un labiekārtotas ūdensmalas”, papildus 3.grupas šķērsprofiliem (3A; 3A-1; 3B; 3C) ir atļauts ierīkot 4.grupas šķērsprofilus – 4A un 4B, ja ūdensmala vai ūdensobjekta tauvas josla robežojas ar ielas sarkanajām līnijām, vai 4C, ja plānots attīstīt mazizmēra kuģošanas līdzekļu piestātni;

5) teritorijā, kurā ir noteikts krastmalas labiekārtojuma līmenis – „Iekšzemes piestātnes un ar kuģošanu saistītas ūdensmalas”, papildus 4.grupas šķērsprofiliem (4A; 4B; 4C; 4D; 4E) ir atļauts ierīkot 3.grupas šķērsprofilus – 3A; 3A-1 un 3B, vai 2.grupas šķērsprofilus – 2D un 2D-1, lai nodrošinātu iespēju cilvēkiem tieši piekļūt ūdenim vidēja vai zema ūdenslīmeņa gadījumā.

1.4. Prasības ūdensobjektu saglabāšanai un atjaunošanai, renaturalizējamie ūdensobjekti

1.4.1. Rīgas pilsētas teritorijā saglabājami visi ūdensobjekti, kas ir iekļauti I; II; III vai IV ūdensobjektu kategorijā, neatkarīgi no tā pašreizējās izmantošanas un īpašuma piederības. Aizliegts samazināt Ūdeņu teritoriju aizņemto platību realizējot būvniecību I, II, vai III kategorijas ūdensobjektu teritorijās vai to krastmalās.

1.4.2. Krasta līnijas izmaiņas pieļaujamas sauszemes virzienā saskaņā ar lokālplānojumu vai detālplānojumu. Ūdens akvatorija teritoriju un krasta līniju drīkst izmainīt krastu nostiprināšanai, lai novērstu

to tālāku eroziju, kuģu apgriešanās baseinu un kuģošanas ceļu vajadzībām, peldvietu ierīkošanai, kā arī eliņu, laivu un motorizēto ūdens transportlīdzekļu piestātņu un termināļu izbūves gadījumos. Izņemto grunti, kas atbilst vides aizsardzības kritērijiem, var izmantot saimnieciskām vajadzībām vai novietot pagaidu vai patstāvīgajās novietnēs, kas izvietotas ūdens akvatorija teritorijā, piekrastes teritorijās vai grunts novietnē jūrā.

1.4.3. Nav pieļaujama upju un strautu iztaisnošana, vai to aizbēršana. Virszemes ūdensobjektu gultņu reljefa izmaiņa ir pieļaujama aizsērējušo virszemes ūdensobjektu iztīrīšanai un kuģu ceļu padziļināšanai, ja šīs darbības neizraisa nelabvēlīgas izmaiņas vidē. Lai nesamazinātu ūdens teritorijas platību, piestātņu krasta konstrukcijas izbūvē krastmalas teritorijā, nepieciešamības gadījumā padziļinot ūdens akvatoriju. Ūdens objektu apsaimniekošanas plānos (ekspluatācijas noteikumos), lokālpāņojumā, detālpāņojumā vai piestātņu būvprojektos nosaka krasta stiprinājumu līniju.

1.4.4. Izbūvējot jaunas transporta infrastruktūras būves vai rekonstruējot esošās, jā saglabā esošās ūdenstece un ūdenstilpnes, paredzot atbilstošus tehniskos risinājumus – caurtekas, laipas vai tiltus, atkarībā no ūdensobjekta plānotās izmantošanas:

- 1) nodrošinot kuģošanas iespējas vietās kur ir esoši vai plānoti kuģu ceļi vai kuģošanas maršruti (pasažieru prāmju satiksmei, kravas kuģiem, zvejas kuģiem, jahtām, laivām u.c.);
- 2) nodrošinot ūdenssporta un laivošanas iespējas ūdensobjektos, kur plānota ūdensceļu izmantošana un/vai ūdenssporta attīstība – Ūdeņu teritorijās ar īpašiem noteikumiem – Ū1; Ū2; Ū5; Ū7;
- 3) vietās, kur nav iespējams nodrošināt laivošanas iespējas zem esošām transporta infrastruktūras būvēm, jānodrošina kuģošanas līdzekļu tauvošanās, izcelšanas un pārņemšanas iespēja tām pāri.

1.4.5. Realizējot attīstības priekšlikumu IV kategorijas ūdensobjektā un/vai tā krastmalās, vai renaturalizējot vēsturisku ūdensobjektu, atļauts mainīt ūdensobjekta tecējumu, dziļumu un ūdens teritorijas aizņemto platību, risinājumus pamatojot teritorijas detālpāņojumā vai lokālpāņojumā.

1.4.6. Mākslīgu ūdensobjektu vai ūdensnoteku izveidošana, vai vēsturisko ūdensteču renaturalizācija un/vai rekultivācija veicama saskaņā ar teritorijas lokālpāņojuma risinājumiem, precizējot vai grozot teritorijas funkcionālo zonējumu, nosakot ūdensobjekta hidroloģisko režīmu, plānotās applūstošās teritorijas un krastmalu labiekārtojuma risinājumus.

1.4.7. Pētījuma ietvaros Rīgas pilsētā ir apzināti sekojoši renaturalizējami un/vai rekultivējami ūdensobjekti vai to posmi, kas atzīmēti pētījuma grafiskās daļas kartē „Plānotā situācija” un klasificēti atbilstoši pētījumā noteiktajām ūdensobjektu kategorijām:

- 1) I kategorijas ūdensobjekti, to posmi vai pietekas:
 - Daugavas attekas daļa Lucavsalā.
- 2) II kategorijas ūdensobjekti, to posmi vai pietekas:
 - Mārupītes vēsturiskā ieteka Kīleveina grāvī, esošs novadgrāvja posms no Torņakalna stacijas līdz Kīleveina grāvim;
 - Vēsturiska Mārupītes pieteka, posmā no Kārļa Ulmaņa gatves līdz ietekai Mārupītē (t.sk. bij. rūpnīcas „Arsenāls” teritorijā).
- 3) III kategorijas ūdensobjekti, to posmi vai pietekas:
 - Bišumuižas grāvis;
 - Šmeļupīte posmā no dzelzceļa līdz Ķīšezeram;
 - Dauguļupītes un Dreiliņupītes posmi no Rīgas robežas līdz Biķernieku ielai;
 - Lāčupīte, posmā no Buļļu ielas līdz ietekai Hapaka grāvī;
 - Sarkandaugavas grāvis posmā no Bukultu ielas līdz ietekai Sarkandaugavā, t.sk. vēsturiskais Ūdru grāvis.
 - Tēriņu strauts, posmā no zemes gabala Vienības gatvē 87 (precizējot strauta iztekas vietu) līdz Tēriņu ielai.

- 4) IV kategorijas ūdensobjekti, to posmi vai pietekas:
 - Mailes grāvis posmā no Līgatnes ielas līdz ietekai Ķīšezerā un Mailes grāvja augštecē – kvartālā starp Visbijas prospektu, Gustava Zemgala gatvi un Stendera ielu;
 - Čiekurkalna vēsturiskā upīte posmā no Ezermalas ielas līdz ietekai Ķīšezerā (šobrīd – aizbērta, daļēji vai pilnībā).

1.4.6. Kritēriji prioritāri renaturalizējamo ūdensobjektu vai to posmu renaturalizācijas secībai un projektu attīstības potenciāla izvērtēšanai:

- 1) ūdensobjekta statuss un atbilstība prioritātēm, kas noteiktas Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģisko mērķu sasniegšanai, t.sk. prioritārās attīstības teritorijas;
- 2) ūdensobjekta kategorija (atbilstoši pētījumā noteiktajām kategorijām);
- 3) apkaimes iedzīvotāju nodrošinājums/pieejamība ūdensmalām (atbilstoši pētījumam „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs”, SIA „Datorkarte” 2012);
- 4) ūdensobjekta vizuāli telpiskās ietekmes izvērtējums (atbilstoši ainavu tematiskajam plānojumam, un/vai atsevišķi veiktam ainavu pētījumam);
- 5) ūdensobjekta ūdens savākšanas un/vai novadīšanas nozīmes izvērtējums (melioratīvās funkcijas);
- 6) ūdensobjekta ietekme uz applūstošajām vai potenciāli applūstošajām teritorijām (ņemot vērā pētījumu „Rīga pret plūdiem”, vai veicot atsevišķu objekta teritorijas detalizētu izpēti);
- 7) ūdensobjekta kultūrvēsturiskā nozīme (ņemot vērā vēsturiskās ūdenstece vai ūdenstilpnes novietni, esošos kultūrvēsturiskos objektus vai ūdensobjekta nozīmi apkaimes iedzīvotāju atmiņās, nostāstos, teikās un leģendās);
- 8) ūdensobjekta nozīme vides un dabas daudzveidības saglabāšanas jomā (ūdensobjekta renaturalizācijas procesa ietekme uz esošo vides kvalitāti un iespējas nākotnē uzlabot vides kvalitāti un palielināt dabas daudzveidību);
- 9) teritorijas funkcionālais zonējums Rīgas teritorijas plānojumā, esošā nodokļu politika un ietekme uz nekustamo īpašumu vērtību pēc objekta renaturalizācijas;
- 10) spēkā esošo teritorijas detālplānojumu un/vai lokālplānojumu risinājumi;
- 11) renaturalizējamā ūdensobjekta un tā attīstībai nepieciešamās teritorijas īpašuma piederība (pašvaldībai piederošo īpašumu īpatsvars);
- 12) renaturalizējamā ūdensobjekta un tā būvniecības un/vai atjaunošanas procesā ietekmētās apkaimes iedzīvotāju viedoklis par objekta renaturalizācijas un turpmākās izmantošanas iespējām.

1.5. Jaunā RTP TIAN iekļaujamo un RVC AZ TIAN iekļauto prasību salīdzinājums

1.5.1. Termini, kas ir jāsaglabā no spēkā esošajiem Rīgas noteikumiem, vai jāietver no jauna.

30.04.2013. Ministru kabineta noteikumos Nr.240 ir iekļauti šādi termini, kurus līdz ar to nav jādublē jaunajos Rīgas TIAN – „**krastmala**” un „**peldbūve**”. Rīgas TIAN „krastmalas” definīcijas atšķirīgā daļa – „*Krastmala ietver tauvas joslu (dabisko vai projektēto) visā tās platumā, krastmalas apstādījumus un, ja ūdensobjektam pieguļ iela, tad arī tās teritoriju sarkanajās līnijās*”, jāietver krastmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā, izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumos.

Rīgas jaunajā teritorijas plānojumā ir priekšlikums neiekļaut terminu „peldoša būve” (ir noteikts Rīgas TIAN un Rīgas RVC TIAN), bet gan detalizēt Ministru kabineta noteikumos Nr.240 definēto terminu „peldbūve”, nosakot tā sīkāku funkcionālo iedalījumu sekojošā redakcijā:

„peldmāja” – peldbūve vai uz pāļiem stiprināta būve ar dzīvojamo funkciju, kas izmantojama kā māja vienai vai vairākām māsasaimniecībām un izvietojama akvatorijā pie attiecīgi izbūvētas krastmalas.

„peldbūve ar publisku funkciju” – peldbūve, peldoša konstrukcija vai uz pāļiem stiprināta būve, kas izvietojama akvatorijā pie attiecīgi aprīkotām piestātnēm vai izbūvētām krastmalām un ir izmantojama šādām publiskām funkcijām, kā:

- tirdzniecības vai pakalpojumu objekts;

- *kultūras objekts;*
- *tūrisma un atpūtas objekts;*
- *sporta būve;*
- *zinātniskās pētniecības iestāde;*
- *upju pasažieru stacija;*
- *palīgbūve publisko funkciju darbības nodrošināšanai.*

„peldoša darbnīca” – *peldbūve, peldoša konstrukcija vai uz pāļiem stiprināta būve kuģu būves vai cita rūpnieciska rakstura objekta darbības nodrošināšanai.*

Likumā „par ostām” ir noteikts termins „mazā osta”, bet LR normatīvajos aktos nav noteikts termins „laivu un jahtu osta” un „laipa”. Līdz ar to ir priekšlikums no Rīgas RVC TIAN 2013.gada redakcijas pārņemt šādus terminus:

„laipa” – *stacionāra vai peldoša, pastāvīga vai sezonas būve vai konstrukcija, kas paredzēta gājējiem ūdensobjekta šķērsošanai vai nokļūšanai līdz kuģošanas līdzekļiem. Laipa atrodas ūdenī uz pāļiem vai pontoniem, perpendikulāri vai paralēli krastam. Paralēli krastam novietota laipa – krastmalas laipa – ir aprīkota ar vienu vai vairākiem pieejas tiltiem, tā var būt neatkarīga vai veidota kā krasta stiprinājuma papildinājums.*

„laivu un jahtu osta” – *kuģošanas līdzekļu piestātne ar vismaz 25 kuģošanas līdzekļu (laivu, jahtu u.tml.) novietošanai ūdenī paredzētām vietām, kā arī tās darbības nodrošināšanai nepieciešamo būvju un infrastruktūras objektu kopums. Laivu un jahtu osta var būt:*

- **pilna servisa jahtu osta**, ko izmanto kuģošanas līdzekļu stāvēšanai un novietošanai, arī ziemas sezonā.
- **viesu jahtu osta**, ko izmanto kuģošanas līdzekļu piestāšanai un īslaicīgai stāvēšanai pie publiskās infrastruktūras objektiem, kā arī viesu jahtu apkalpošanai.

01.03.2005. Ministru kabineta noteikumos Nr.158 „Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos” ir noteikti termini „atpūtas kuģis” un „mazizmēra kuģošanas līdzeklis”. Noteikumu 26.punktā ir noteikts iedalījums – pasažieru un kravas piestātnes, bet 28.punktā minēta – atpūtas kuģiem paredzēta piestātne. No Rīgas TIAN (ar 2013.gada grozījumiem) ir priekšlikums saglabāt terminu „piestātne”:

„piestātne” – *hidrotehniska vai peldoša būve vai tās daļa ar nepieciešamo aprīkojumu virszemes ūdensobjekta krastā un ūdenī, kas paredzēta kuģošanas līdzekļu piestāšanai un stāvēšanai vai peldošu būvju novietošanai.*

Termini kas nav noteikti citos normatīvajos aktos:

„aktīvās atpūtas vieta” - *labiekārtota brīvdabas aktīvās atpūtas vieta, kurā ir izvietoti brīvdabas sporta spēļu un/vai rotaļu laukumi, atpūtas sols(i) un tualete, kā arī nodrošināta iespēja piekļūt ūdensobjektam. Aktīvās atpūtas vieta var būt apvienota ar piknika vietu.*

„aktīvā zona” – *paredzēta aktīvai atpūtai ar ūdens motocikliem, ūdensslēpošanai, veikbordam un citām saistītām nodarbēm.*

„kuģu ceļš” – *noteikta platuma akvatorijas josla kuģošanas līdzekļu satiksmei, marķēta ar navigācijas līdzekļiem – ass bojām vai stoderēm akvatorijā, kā arī vadlīniju zīmēm krastos.*

„peldēšanās sektors” – *peldēšanai paredzēta ūdenī norobežota vieta peldvietā no krasta līnijas līdz peldēšanās sektoru norobežojošiem elementiem.*

„piknika vieta” – *labiekārtota brīvdabas atpūtas vieta, kurā ir izvietots piknika galds, atpūtas sols, atkritumu tvertne un tualete, kā arī nodrošināta iespēja piekļūt ūdensobjektam.*

„rekultivācija” (no angļu val. „recultivation”) – *degradēto dabisko biotopu atjaunošana, tai skaitā ūdenstilpju attīrīšana no mehāniskā piesārņojuma, ūdensaugu izplaušana, gultnes uzirdināšana, piekrastes aizsargjoslas ierīkošana u.c.*

„renaturalizācija” (no angļu val. „renaturalization”) – cilvēka tiešas darbības rezultātā izmainītas vides – melioratīvo promteku, karjeru, kūdras ieguves vietu – atjaunošana, arī upes dabiskā tecējuma un palu režīma atjaunošana.

„slīps” – slīpa, nostiprināta krasta daļa kuģošanas līdzekļu ielaišanai vai izvilksanai no ūdens, kuras vienā vai abās pusēs var būt moli.

„ūdensmala” – ūdensobjekta daļa, kas tieši robežojas ar sauszemi.

„ūdenssporta zona” – akvatorija, kurā iespējams rīkot ar ūdenssportu saistītu pasākumu vai sacensību organizēšanu vai izmantot sporta treniņiem.

1.5.2. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu prasības kas jāiekļauj jaunajos RTP TIAN, ņemot vērā spēkā esošos noteikumus.

Prasības piestātnēm un laivu un jahtu ostām

Abos noteikumos – gan RTP TIAN, gan RVC AZ TIAN, ir ietvertas prasības piestātnēm (t.sk. laivu un jahtu ostām), kas pēc savas būtības ir līdzīgas un nosakāmas arī jaunajos noteikumos atbilstošās funkcionālās zonas – „Ūdeņu teritorijas” un tās apakšzonu noteikumos.

Prasības un noteikumi peldošo būvju un peldmāju teritorijām

RTP TIAN iekļautās prasības un noteikumi peldošo būvju un peldmāju teritorijām ir iekļaujamas arī jaunajos noteikumos atbilstošās funkcionālās zonas – „Ūdeņu teritorijas” apakšzonas „Ū4” noteikumos.

Prasības krastmalu teritoriju izmantošanai

RVC AZ TIAN iekļautās prasības krastmalu teritoriju izmantošanai ir nosakāmas arī jaunajos noteikumos, vispārīgo noteikumu sadaļā, ja saglabā Rīgas TIAN esošās termina „krastmalas” definīcijas atšķirīgo daļu no VAN noteikumos ietvertās definīcijas, kas paskaidro, ka krastmala ietver tauvas joslu (dabisko vai projektēto) visā tās platumā, krastmalas apstādījumus un, ja ūdensobjektam pieguļ iela, tad arī tās teritoriju sarkanajās līnijās. Atšķirīgi jāveido noteikumi, kas ir saistīti ar konkrētu krastmalu labiekārtojuma un stiprinājumu šķēršļiem, atbilstoši pētījumā ietvertajiem priekšlikumiem un to klasifikāciju.

Papildus noteikumi atsevišķām pilsētas daļām

Papildus vai izņēmuma noteikumi atsevišķām pilsētas daļām jānosaka konkrēto funkcionālo zonu apakšzonu noteikumos un/vai izstrādājot teritoriju detālplānojumus vai lokālplānojumus. RVC noteikumos noteikti papildus noteikumi RVC un tā aizsardzības zonas atšķirīgajās daļās nav integrējami jaunajos pilsētas noteikumos, jo tie detalizēti nosaka konkrētu kultūrvēsturiski vērtīgu teritoriju saglabāšanas un attīstības iespējas.

1.5.3. Prasības, kas jāiekļauj no jauna jaunajos RTP TIAN

Jaunajos RTP TIAN jāiekļauj prasības ūdensobjektu saglabāšanai un ūdensobjektu renaturalizācijai, kas līdz šim, kā atsevišķa sadaļa, nav bijušas iekļautas ne RTP TIAN, ne arī RVC AZ TIAN noteikumos. Pētījuma ietvaros ir noteikti potenciāli renaturalizējami ūdensobjekti Rīgas pilsētā, kā arī izstrādāti kritēriji prioritāri renaturalizējamo ūdensobjektu vai to posmu renaturalizācijas secības noteikšanai un projektu attīstības potenciāla izvērtēšanai.

Jaunajos RTP TIAN jāiekļauj prasības peldvietu izmantošanai un labiekārtošanai, kas līdz šim, kā atsevišķa sadaļa, nav bijušas iekļautas ne RTP TIAN, ne arī RVC AZ TIAN noteikumos. Pētījumā ir izstrādāti priekšlikumi peldvietu ietilpības un klasifikācijas noteikšanai, kas ir izvērtējami un precizējami turpmākajā plānošanas procesā.

II Pētījumā iekļauto risinājumu pamatojums

2.1. Perspektīvās publiskās piekļuves iespējas ūdensobjektiem (darba uzd. 3.1.7.punkts)

Perspektīvās publiskās piekļuves vietu un iespēju plānošana pie ūdensobjektiem Rīgā ir viena no jaunā plānojuma aktualitātēm kas balstīta uz Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteiktajām vadlīnijām Dabas teritoriju telpiskās struktūras plānošanai. Stratēģijā ir noteikts, ka ūdensmalās jāparedz brīva piekļuve ūdenim; jāveic dažāda tipa un līmeņa krastmalu labiekārtošana un jāveicina ūdens teritoriju izmantošanas dažādošana gan vasaras, gan ziemas sezonās.

Perspektīvās publiskās piekļuves vietas ūdensobjektiem no tuvākajām ielām (t.sk. plānotajiem ielu sarkano līniju koridoriem) ir noteiktas pētījuma grafiskās daļas kartē „Plānotā situācija”, bet prasības piekļuves nodrošināšanai pētījuma 3.daļas 1.3.nodaļā „Krustmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā, izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumi”. Perspektīvās publiskās piekļuves vietas galvenokārt ir noteiktas vietās, kuras šobrīd tiek izmantotas kā galvenās publiskās piekļuves vietas, neatkarīgi no konkrētās vietas īpašuma piederības. Turpmākajā plānošanas procesā jāizvērtē šo piekļuves punktu pietiekamība, vai nepietiekamība, ņemot vērā šādus kritērijus:

- 1) ūdensobjekta statuss un atbilstība prioritātēm, kas noteiktas Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģisko mērķu sasniegšanai, t.sk. prioritārās attīstības teritorijas;
- 2) ūdensobjekta kategorija (atbilstoši pētījumā noteiktajām kategorijām);
- 3) apkaimes iedzīvotāju skaits un nodrošinājums/pieejamība ūdensmalām (atbilstoši pētījumam „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs”, SIA „Datorkarte” 2012);
- 4) ūdensobjekta kultūrvēsturiskā nozīme (ņemot vērā vēsturiskās ūdenstece vai ūdenstilpnes novietni, esošos kultūrvēsturiskos objektus vai ūdensobjekta nozīmi apkaimes iedzīvotāju atmiņās, nostāstos, teikās un leģendās);
- 5) ūdensobjekta nozīme vides un dabas daudzveidības saglabāšanas jomā (piemēram, dabas liegumi, kuros cilvēka klātbūtne nav vēlama);
- 6) ūdensobjekta un tā publiskās piekļuves vietu teritorijas īpašuma piederība (pašvaldībai piederošo īpašumu īpatsvars);
- 7) apkaimes iedzīvotāju viedoklis par objekta turpmākās izmantošanas iespējām.

2.2. Perspektīvās peldvietas (darba uzd. 3.1.8.punkts)

Rīgas pilsētai attiecībā uz peldvietu ierīkošanu un attīstīšanu ir saistoši vairāki dokumenti – gan atsevišķu ūdensobjektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumi, 2007.gadā izstrādātā Rīgas peldvietu un aktīvās atpūtas zonu labiekārtošanas koncepcija 2007.–2009.gadam, gan Rīgas pilsētas teritorijas plānojums, kurā noteiktas perspektīvās peldvietas.

Rīgas pilsētu raksturo samērā liels virszemes ūdens objektu daudzums, taču pilsētas teritorijā uz šo brīdi ir tikai piecas oficiālās peldvietas (Vakarbuļļu, Vecāķu, Daugavgrīvas, Lucavsālas peldvieta, kā arī Babelītes ezera peldvietas). Iedzīvotāji aktīvi izmanto ne tikai oficiālās peldvietas, bet vairākās vietās Rīgā izveidojušās arī neoficiālās peldvietas, kas liecina, ka labiekārtoto peldvietu skaits pilsētā ir nepietiekams un nespēj nodrošināt iedzīvotāju prasības pēc tām.

Lai saglabātu pilsētas aktīvās atpūtas zonu kompleksu un peldvietu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību, Rīgas pilsētas teritorijā arī turpmāk saglabājamās pašlaik oficiālās peldvietas, savukārt, izvērtējot ūdensobjektu stāvokli konkrētās teritorijās peldvietu izveides piemērotībai, attīstāmas un normatīvo aktu prasībām atbilstoši ierīkojamas arī citas peldvietas.

Grafiskās daļas kartē „Plānotā situācija” norādītas peldvietas pie upēm un ezeriem, kuras primāri būtu attīstāmas kā labiekārtotas un iedzīvotājiem pieejamas peldvietas:

- 4 peldvietas – Ķīšezers (2 DR daļā, 1 D daļā un 1 ZR daļā);
- 2 peldvietas – Bolderājas karjers (1 DA daļā un 1 Z daļā);

- 2 peldvietas – Buļļupe (Bolderājā pretī Birzes ielai);
- 2 peldvietas – Daugava (Dārziņos un pie Maskavas ielas 322);
- 1 – Vecdaugava (Z daļā).

Minētās perspektīvās peldvietas faktiski jau šobrīd pastāv kā neoficiālas peldvietas, tādējādi pirms peldvietas labiekārtošanas un atzīšanas par oficiālu peldvietu, nepieciešams izvērtēt sekojošus kritērijus:

- 1) peldvietas atbilstība 10.01.2012. Ministru Kabineta noteikumu Nr.38 „Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība” prasībām;
- 2) peldvietas atbilstība 06.07.2010. Ministru Kabineta noteikumu Nr.608 „Noteikumi par peldvietu ūdens monitoringu, kvalitātes nodrošināšanu un prasībām sabiedrības informēšanai” prasībām;
- 3) publiskās piekļuves nodrošināšanas iespējas, labiekārtojuma līmenis, attālums līdz tuvākajai dzīvojamai vai publiskai apbūvei, nodrošinājums ar nepieciešamajām autostāvvietām;
- 4) iespēja peldvietu nodrošināt ar minimāli nepieciešamo infrastruktūru;
- 5) iespēja nodrošināt drošību un glābšanas dienestu darbību peldsezonas laikā;
- 7) apkaimes iedzīvotāju skaits un nodrošinājums/pieejamība peldvietām;
- 8) peldvietas teritorijas īpašuma piederība (pašvaldībai piederošo īpašumu īpatsvars);
- 9) apkaimes iedzīvotāju viedoklis par teritorijas turpmākās izmantošanas iespējām.

Pētījuma ietvaros ir izstrādāts peldvietu klasifikācijas priekšlikums, pēc peldvietas lieluma, nosakot minimālo prasību apjomu infrastruktūras nodrošināšanai krastā mazajās peldvietās. Peldvietu klasifikācijas un ietilpības aprēķini ir veikti analizējot teorētisku peldvietas pamatmodeļi, kur peldvietas sauszemes joslas garums gar krastu ir pieņemts 50 m bet platums – 10 m, un peldēšanās sektora attālums no krasta – 20 m. Līdz ar to teorētiskā mazās peldvietas modeļa lielums ir 1500 kv.m. (0,15 ha), no kura 500 kv.m. aizņem peldvietas sauszemes daļa, bet 1000 kv.m. – ūdens daļa. Vienas ģimenes (3 cilvēki) atpūtai paredzētā vieta aprēķinos tika pieņemta ~5kv.m. (2.25x2.25), ar vismaz 3-6 m platu brīvu joslu līdz nākamajai atpūtas vietai. Līdz ar to vienas ģimenes atpūtas vieta krastā aizņem no 15-30 kv.m., vai 5-10 kv.m. uz vienu atpūtnieku.

2.3. Infrastruktūras būves un objekti ūdensobjektu teritorijās (darba uzd. 3.1.9.punkts)

Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.240 5.punktam, lai nodrošinātu esošo un plānoto objektu funkcijas un ja pašvaldības teritorijas plānojumā nav noteikts citādi, visās teritorijās ir atļauta objektam nepieciešamo inženierkomunikāciju tīklu un objektu izbūve, erozijas risku ierobežošanas, pretplūdu aizsardzības būvju un meliorācijas sistēmu izbūve. Atbilstoši minētajiem noteikumiem Ūdeņu teritorijās kā viens no galvenajiem izmantošanas veidiem ūdeņu teritorijās ir noteikta – tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana, kas ietver arī atļautās inženiertehniskās infrastruktūras un transporta būves.

Ņemot vērā Rīgas ūdeņu dažādību gan pēc nozīmes, gan pēc platības, garuma un dziļuma, pētījuma ietvaros nav noteikti konkrēti parametri vai ierobežojumi attālumam no krasta līnijas, kādā ūdensobjektā var izvirzīt infrastruktūras būves un objektus. Pētījuma 3.daļas 1.nodaļas punktā 1.2. ir noteikti nosacījumi, kas jāievēro veicot inženiertehniskās un transporta infrastruktūras būvju plānošanu un būvniecību. 1.2.6.apakšpunktā – Kuģošanas drošības nodrošināšana ūdensobjektos, ir iekļautas prasības muliņu (steķu) izvietojumam un robežlīnijai Daugavā un citos ūdensobjektos.

2.4. Krastmalu izveides kritēriji un ieteicamie šķērsprofili (darba uzd. 3.1.10.punkts)

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā ir noteikts, ka ūdensmalās jāparedz brīva piekļuve ūdenim; jāveic dažāda tipa un līmeņa krastmalu labiekārtošana un jāveicina ūdens teritoriju izmantošanas dažādošana gan vasaras, gan ziemas sezonās.

Krastmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā, izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumu priekšlikumi ir sagatavoti un iekļauti Pētījuma 3.daļas 1.nodaļas punktā 1.3. Priekšlikumā ir noteikts, ka krastmalu izmantošanas un apbūves noteikumi attiecas uz ūdensmalām, „Ūdeņu teritorijas” funkcionālajā zonā vai tās apakšzonās iekļautajām sauszemes (t.sk. applūstošajām)

teritorijām, vai citās funkcionālās zonās ietilpstošajām krastmalu teritorijām, kas atrodas vismaz 20 m joslā gar ūdensobjekta krastu, krastmalas apstādījumus un teritorijas kas ir tieši funkcionāli saistītas ar ūdens teritoriju izmantošanu un, ja ūdensobjektam pieguļ iela, tad arī tās teritoriju sarkanajās līnijās. Noteikumos ir ietverts galvenais krastmalu plānošanas princips, ka krastmalu funkcionālā izmantošana galvenokārt jāplāno kontekstā ar attiecīgā ūdensobjekta plānoto izmantošanu, nodrošinot ūdensobjekta publisko pieejamību. Kā izņēmuma gadījumi ir noteiktas rūpnieciskās ražošanas vai transporta infrastruktūras teritorijas „Ostas ūdens akvatorijas teritorijai” (Ū5) piegulošajās krastmalu teritorijās, kur ir ierobežojama publiskā pieejamība.

2.5. Ūdensobjektu daļas, kur nākotnē būtu ierobežojama kuģošana (darba uzd. 3.1.11.punkts)

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā telpiskās perspektīvas sadaļā – Transporta infrastruktūra ir iekļauti galvenokārt priekšlikumi par sauszemes transporta attīstību, no ūdeņu teritorijām transporta infrastruktūras shēmās iekļaujot tikai Daugavu, bet transporta infrastruktūras attīstības vadlīniju shēmā ir iekļauti arī galvenie upju transporta maršruti.

Rīgas pilsētā kuģošanai piemēroti un aprīkoti kuģu ceļi un enkurvietas atrodas tikai Rīgas brīvdostas teritorijā. Tāpēc pētījuma grafiskajā daļā ir attēloti esošie kuģu ceļi un ieteicamie kuģu ceļi. Pētījuma grafiskās daļas kartēs attēlotie kuģu ceļi ir noteikti ņemot vērā Rīgas teritorijas plānojumā noteiktos plānotos kuģu ceļus, kā arī ņemot vērā citus projektus un 20.gs. izmantotos kuģu ceļus, kad Rīgas pilsētā aktīvi darbojās upju kuģniecība un tika organizēts sabiedriskais ūdens transports, ar regulāriem pasažieru kuģu maršrutiem pa Daugavu, Ķīšezeru un Bullupi, kas ir atzītas par kuģošanai piemērotām teritorijām.

Šobrīd kuģošanas aizliegums ir noteikts tikai Juglas ezerā, kas, iespējams, nākotnē būtu jāpārskata, izvērtējot kuģošanas un/vai laivošanas ietekmi uz ezera vides kvalitāti un tā aizaugšanas tendencēm.

Kuģošanas režīmu Rīgas brīvdostas teritorijā nosaka ostas noteikumi, bet pārējā Rīgas pilsētas teritorijā kuģošanas režīms nav noteikts.

1.2.6. apakšpunktā – Kuģošanas drošības nodrošināšana ūdensobjektos, ir iekļauti nosacījumi, kas jāievēro, lai nodrošinātu drošu kuģošanu jebkurā diennakts laikā, bet 1.2.5. apakšpunktā ir iekļautas nepieciešamās papildus izpētes „Ūdeņu teritorijās”, kas jāveic, pirms būvju, t.sk. peldbūvju projektēšanas, vai jaunu kuģošanas maršrutu ierīkošanas.

2.6. Publiski pieejamās perspektīvās pasažieru kuģu, jahtu un laivu piestātnes (darba uzd. 3.1.12.punkts)

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā ir noteikts, ka ūdensmalās jāparedz brīva piekļuve ūdenim; jāveic dažāda tipa un līmeņa krastmalu labiekārtošana un jāveicina ūdens teritoriju izmantošanas dažādošana gan vasaras, gan ziemas sezonās, bet ūdenstransports kā sabiedriskā vai privātā transporta veids faktiski apskatīti nav.

Publiski pieejamās perspektīvās pasažieru kuģu, jahtu un laivu piestātnes ir noteiktas pētījuma grafiskās daļas kartē „Plānotā situācija”, bet prasības piestātnēm un laivu un jahtu ostām ir integrējamās no spēkā esošo RTP TIAN un RVC AZ TIAN, kas ir izstrādātas pietiekamā detalizācijas pakāpē. Pētījumā noteiktas kuģu piestātnes (galvenokārt Rīgas brīvdostas teritorijā esošās kuģu piestātnes), esošās jahtu ostas un mazizmēra kuģošanas līdzekļu piestātnes. Ņemot vērā, ka kuģošana šobrīd galvenokārt notiek tikai Rīgas brīvdostas teritorijā, bet pārējie, vēsturiskie kuģošanas maršruti un piestātnes netiek izmantotas un apsaimniekotas, pētījumā galvenā uzmanība tika pievērsta jau izveidotajai, bet šobrīd degradētajai infrastruktūrai, neplānojot pilnībā jaunas piestātņu vietas, izņemot dažas, kas ir noteiktas Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projekta transporta infrastruktūras attīstības vadlīniju shēmā – Daugavgrīvā; Katlakalnā pie Olektes ietekas Daugavā, Juglas ezerā pie Brīvdabas muzeja.

2.7. Peldbūves (darba uzd. 3.1.13.punkts)

RTP TIAN iekļautās prasības un noteikumi peldošo būvju un peldmāju teritorijām ir izstrādātas ļoti detalizēti un iekļaujamas arī jaunajos noteikumos atbilstošās funkcionālās zonas – „Ūdeņu teritorijas” apakšzonas „Ū4” noteikumos, tāpēc šajā pētījumā tās nav detalizēti aprakstītas. Ņemot vērā, ka peldbūves kā būves tips ir ļoti jauns tieši Latvijā, un vēl nav uzkrāta pietiekama prakse šo objektu būvniecībā un ekspluatācijā, tad pētījuma autori iesaka Rīgas TP samazināt noteiktās peldbūvju teritorijas un peldbūvju izvietojumu atļaut tikai pēc ļoti detalizētas vietas analīzes un konstruktīvo risinājumu izstrādes, kas jāpamato teritorijas lokālplānojumā vai detālplānojumā.

Pētījuma grafiskās daļas kartē ir iekļauta peldbūvju teritorija Ū4 pie Lucavsālas, atbilstoši Daugavas ekspluatācijas un apsaimniekošanas plānā noteiktajām peldbūvju izvietojuma zonām un Juglas kanāla D krastā. Abas minētās vietas atrodas urbanizētu teritoriju tiešā tuvumā ar attīstītu infrastruktūru, kas var nodrošināt ekonomiski pamatotu peldbūvju izvietojumu un inženiertehniskās infrastruktūras izbūvi. Daļējs infrastruktūras nodrošinājums ir plānotajā peldbūvju teritorijā tieši pie Lucavsālas krasta, taču ņemot vērā, ka Lucavsāla Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā ir noteikta kā prioritāri attīstāmā teritorija, tad arī plānotā peldbūvju teritorija var tikt attīstīta kontekstā ar visas Lucavsālas plānoto attīstību.

Rīgas TP plānotā peldbūvju teritorija Buļļupē pie Buļļu salas (Daugavgrīvas) mazdārziņu teritorijas nav uzskatāma par perspektīvu nākamajā plānošanas periodā, jo krastā esošajā mazdārziņu teritorijā ir nesakārtota infrastruktūra, kuras attīstību kavē teritorijas applūstamība un īpašumu sadrumstalotība.

2.8. Ūdens un sauszemes teritoriju plānotās izmantošanas sasaiste (darba uzd. 3.1.14., 3.1.15.punkts)

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projekta vadlīnijās Dabas teritoriju telpiskās struktūras plānošanai ir iekļauta sadaļa par – ūdens vienoto telpisko struktūru, kuras viena no būtiskākajām sastāvdaļām – mezglpunktiem ir noteiktas upju un strautu grīvas. Tāpēc, lai respektētu ūdensobjektu funkcionāli telpisko ietekmi uz pilsētvidi, pētījumā ir iekļautas papildus prasības, kas jānosaka ūdensobjektu saglabāšanai un atjaunošanai, prasības renaturalizējamiem ūdensobjektiem, prasības ūdensteču grīvu teritorijām.

Pētījuma 3.daļas 1.nodaļas punktā 1.3. izstrādātajos noteikumu priekšlikumos ir ietverti krastmalu funkcionālā zonējuma plānošanas principi, atkarībā no ūdens teritoriju plānotās izmantošanas, kas dod iespēju nākotnē precizēt vai grozīt noteikto plānoto izmantošanu izstrādājot teritorijas lokālplānojumā vai detālplānojumā. Izstrādājot Teritorijas funkcionālā zonējuma pārejas tabulu (skatīt 1.tabulu), īpaša uzmanība tika veltīta tieši Rīgas TP atļauto izmantošanu (teritorijas izmantošanas veidiem) funkcionālajā zonā attiecībā uz ūdensmalu vai ūdeņu teritoriju izmantošanu. Tabulā minētie un Rīgas TP TIAN noteiktie papildizmantošanas veidi piekrastes teritoriju attīstībai un sasaistei, piemēram, atļautā laivu un jahtu ostu un piestātņu sauszemes infrastruktūra, ir iekļaujama jaunajos Rīgas TP TIAN.

Līdz šim Rīgas pilsētā atsevišķi nebija plānotas pludmaļu teritorijas, tāpēc šajā pētījumā šim izmantošanas veidam tika pievērsta atsevišķa uzmanība. Ministru kabineta noteikumos Nr.240 paliņu pļavas, pludmales un ūdensmalas ir iekļautas Publiskās ārtelpas izmantošanas veidu grupā – Publiskā ārtelpa (bez labiekārtojuma). Tai pašā laikā, paliņu pļavas, pludmales un ūdensmalas ir teritorijas, kurās sauszemes un ūdens teritoriju robežas nepārtraukti mainās, izņemot vietas, kurās ir izveidotas nostiprinātas krastmalas vai nepārplūstoši dambji. Pludmales ir ūdensmalu teritorijas, kuras regulāri applūst, un tādēļ uz tām neveidojas veģetācija. Līdz ar to, pludmaļu teritorijas, kā vairāk atbilstošas „Ūdeņu teritorijām” nekā, „Dabas un apstādījumu teritorijām”, Pētījumā ir noteiktas kā Ūdeņu teritorijas apakšzona – Ū6.

Noteikumu priekšlikumos ir ietverti tādi jautājumi, kā „krastmalas” definīcija (plānošanas teritorija, uz kuru konkrētās nodaļas nosacījumi ir attiecināmi); publiskās piekļuves ūdensobjektiem nodrošināšanas nepieciešamība, prasības un izņēmumu gadījumi, kā arī nosacījumi, kas jāievēro izbūvējot jaunas transporta infrastruktūras būves vai rekonstruējot esošās.

Atsevišķa uzmanība ir veltīta upju paliņu teritorijām un regulāri applūstošajām ūdensobjektu krastmalu teritorijām, ierosinot jaunajā Rīgas TP iekļaut speciālu „Apstādījumu un dabas teritorijas” (A) apakšzonu – „Apstādījumu un dabas teritorija upes ielejas vai ezera terasēs” (A1). Teritorijai ir jābūt brīvi pieejamai upes

aizsargjoslā un tauvas joslā – bez žogiem. Atļautā izmantošana jānosaka ņemot vērā palieņu plāvu un regulāri applūstošo teritoriju galvenās funkcijas: ūdens aizsardzība, vides aizsardzība, biotopu un ainavas aizsardzība.

2.9. Perspektīvais funkcionālais zonējums (darba uzd. 3.1.16.; 3.1.17.punkts)

Pētījuma ietvaros izstrādātie priekšlikumi perspektīvajam funkcionālajam zonējumam un Ūdeņu teritorijas apakšzonām ir izstrādāti pamatojoties uz Ministru kabineta 2013.gada 30.aprīļa noteikumiem Nr.240 „Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” un Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam projekta. Ierosinātie grozījumi Rīgas teritorijas plānojumā un tabula „Teritorijas funkcionālā zonējuma pārejas tabula” ir ietverta Pētījuma 3.daļas 1.1.nodaļā „Funkcionālais zonējums un apakšzonas”, bet grafiskais attēlojums grafiskās daļas kartē „Plānotā situācija”. 2.tabulā ar sarkanu krāsu atzīmētas detalizēto teritorijas izmantošanas veidu aprakstu daļas, kas neatbilst šobrīd spēkā esošajos MK noteikumos Nr.240 noteiktajam, bet ir priekšlikums noteikt un/vai detalizēt Rīgas teritorijas plānojumā. Būtiskākais priekšlikums ir iekļaut „Ūdeņu teritorijās” tādu teritorijas izmantošanas veidu, kā „ostu apbūve”, kuras attīstība ūdeņu teritorijās ir tikai loģiska un ekonomiski pamatota.

Ūdeņu teritoriju apakšzonu iedalījums ir saskaņots ar Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas plānojuma Ūdeņu teritoriju apakšzonu iedalījumu, tādējādi trīs apakšzonas ir veidotas analogiski tajā noteiktajām, izņemot apakšzonu Ū3, kas ir noteikta konkrēti Pilsētas kanāla attīstībai. Tās ir:

- „Ūdeņu teritorija - laivu un jahtu ostas teritorija” (Ū1);
- „Ūdeņu teritorija - kompleksas ūdens telpas attīstības teritorija” (Ū2);
- „Ūdeņu teritorija - peldbūvju teritorija” (Ū4).

Pārējās apakšzonas ir veidotas no jauna, ar mērķi nodalīt ostas ūdens akvatorija teritorijas (Ū5), atbilstoši šobrīd spēkā esošā Rīgas teritorijas plānojumā noteiktajām teritorijām (Oū); noteikt atsevišķu izmantošanu pludmaļu un peldvietu teritorijās (Ū6), kā arī atsevišķi izdalīt rekreācijas ūdensobjektus (Ū7), kas ir nozīmīgi rekreācijas objekti tieši atsevišķo apkaimju iedzīvotājiem.

Izstrādājot priekšlikumus, kas iekļauti grafiskās daļas kartē, ir ievērots Teritorijas attīstības plānošanas likumā noteiktais pēctecības un savstarpējas saskaņotības princips, galvenokārt saglabājot tos atļautās izmantošanas veidus, kas ir noteikti šobrīd spēkā esošajā teritorijas plānojumā, kā arī ņemot vērā pašvaldības speciālistu priekšlikumus par izmaiņām attiecībā uz atsevišķām pašvaldības īpašumā esošajām teritorijām. Funkcionālo zonu robežas ir noteiktas atbilstoši izvēlētajā kartogrāfiskā materiāla mēroga noteiktībai un tās var precizēt lokālplānojumos un detālplānojumos, ievērojot dabā izšķiramus elementus, piemēram, ielas, ceļus, stigas, ūdensteces vai zemes vienību robežas.

1.tabulā „Teritorijas funkcionālā zonējuma pārejas tabula” ir iekļauti priekšlikumi par piemērotākajiem teritorijas funkcionālajiem zonējumiem atbilstoši 30.04.2013. Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 gandrīz visām funkcionālajām zonām, kādas šobrīd ir noteiktas Rīgas teritorijas plānojumā. Ņemot vērā, ka Rīgas pilsētā šobrīd ir noteikta virkne t.s. „jauktās zonas”, kas daļēji neatbilst atbilstoši 30.04.2013. Ministru kabineta noteikumiem Nr.240, tad galīgais lēmums par perspektīvā funkcionālā zonējuma iedalījumu un tā attēlošanu konkrētās Rīgas pilsētas teritorijās, būs jāpieņem pašvaldībai teritorijas plānojuma izstrādes procesā. Tāpēc pētījuma ietvaros izstrādātajā grafiskās daļas kartē ir izmantotas perspektīvās funkcionālo zonu grupas, apvienojot vairākas iespējamās funkcionālās zonas vienā grupā. Piemēram, visas Dzīvojamās apbūves funkcionālās zonas - Savrupmāju apbūves teritorija (DzS); Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) un Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD) – ir apvienotas vienā grupā, jo šo funkcionālo zonu savstarpējais iedalījums un izvietojums kartē neietilpst šī pētījuma darba uzdevuma sastāvā.

Ierosinātie funkcionālā zonējuma grozījumi, kas būtu ietverami jaunajā Rīgas teritorijas plānojumā, izriet no plānotās ūdeņu teritorijas izmantošanas, lai maksimāli nodrošinātu ūdeņu un krastmalu publisko pieejamību atbilstoši Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā noteiktajām dabas teritoriju attīstības vadlīnijām („zaļās takas un ūdensmalas”). Priekšlikumi ir iedalāmi atsevišķās grupās ar līdzīgām pazīmēm. Tās ir:

- 1) Plānotās publiskās apbūves teritorijas laivu garāžu un piestātņu teritorijām. Priekšlikums šajās teritorijās nākotnē noteikt „Publiskās apbūves teritorijas” funkcionālā zonējuma apakšzonu, ietverot tajā arī piestātņu un iekšējo ūdeņu teritorijas. Šāds funkcionālais zonējums par prioritārām izvirza objekta publiskās funkcijas un prasības nodrošināt pilnīgu vai daļēju ūdensmalu publisko pieejamību, vienlaicīgi neizslēdzot iespēju paredzēt dzīvojamo funkciju kā palīgizmantošanu. Līdz ar to jaunas laivu garāžu un piestātņu teritorijas var tikt plānotas tikai ūdensobjektu krastmalu teritorijās, nesamazinot ūdeņu teritoriju platību.
- 2) Plānotās publiskās apbūves teritorijas šobrīd aktīvi izmantotās ūdensmalās nodrošinās šo teritoriju publisko izmantošanu nākotnē, pieļaujot arī šo teritoriju apbūves un nepieciešamās infrastruktūras attīstību, taču neatbalstot dzīvojamās vai rūpnieciskās apbūves attīstību. Šāda teritorijas attīstība ir nepieciešama pie Bolderājas karjera – esošās ielas tiešā tuvumā, tuvāk pie dzīvojamā rajona un neapblūstoša (salīdzinoši ar esošo plānoto publiskās apbūves teritoriju); Lucavsalā ar būvobjektiem degradētā teritorijā; Spilvē – publiskas izmantošanas teritorijā, kas šobrīd noteikta kā apstādījumu teritorija; Maskavas forštatē Grāpju pussalā, lai nepieļautu dzīvojamās apbūves attīstību tai nepiemērotā vietā; Kundziņsalā pie Sarkandaugavas – mūsaprāt kā vienīgā iespējamā publiskās apbūves attīstības teritorija Kundziņsalā pie ūdeņiem, jo konkrētais Sarkandaugavas posms nav piemērots ostas kravas transporta kuģu kuģošanai un jaunu piestātņu izbūvei; Vecmīlgrāvī pie Meldru ielas blakus esošajam skvēram, teritorijā jau šobrīd darbojas publiski pieejami tirdzniecības un pakalpojumu objekti, bet ūdensmalā atrodas veca kuģīšu piestātne; Juglā pie Juglas ezera, vietā kur plānota/esoša kuģīšu piestātne.
- 3) Dabas un apstādījumu teritorijas, lai nepieļautu atsevišķu teritoriju apbūvi, saglabātu esošās zemienes un applūstošās teritorijas. Priekšlikums šajās teritorijās nākotnē noteikt „Dabas un apstādījumu teritorijas” funkcionālo zonējumu, piemēram Mailes grāvja augštecē Mežaparkā pie Gustava Zemgala gatves esošo applūstošo mazdārziņu teritorijā, kur veicot mailes grāvja augšteces un esošās grāvju sistēmas renaturalizāciju būtu iespējams izveidot dīķi, daļēji atjaunojot vēsturiski apkaimē bijušo ezeru un nodrošinot ūdeņu savākšanu un novadīšanu. Mangaļsalas ostas teritorijā posmā no Piejūras dabas parka līdz Daugavai reāli dabā ir tāda pati piejūras zemene kā dabas parka teritorijā, līdz ar to būtu tikai loģiska šādas izmantošanas turpināšana līdz Daugavas krastmalai. Daugavmalā ir izveidojusies arī Mangaļsalas iedzīvotāju neoficiālā pludmale, un ostas austrumu mols ir iemīļots iedzīvotāju atpūtas maršrutu galamērķis, kuram būtu jāsaglabā publiskā pieejamība. Ostas ražošanas teritoriju attīstība būtu atbalstāma Daugavas kreisajā krastā – Daugavgrīvā, neplānojot publiski pieejamu pludmales un rietumu mola teritoriju ostas robežās.

Dabas un apstādījumu teritoriju plānošanas nepieciešamība ūdensobjektu krastmalās ir noteikta Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojuma vadlīnijās (skatīt Pētījuma 2.daļas I nodaļu), kas iesaka neparedzēt jaunu būvniecību iespējami applūstošās teritorijās bez priekšizpētes un speciālu projektu izstrādes, neplānot jaunu apbūvi upju un ezeru palienēs, paaugstināta krasta erozijas riska joslā (t.sk. Rīgas jūras līča piekrastē) neparedzēt apbūves paplašināšanu un kapitālu infrastruktūras objektu ierīkošanu. Publiskās apbūves teritoriju attīstības plānošanu nosaka Rīgas plānošanas reģiona telpiskā (teritorijas) plānojuma speciālās vadlīnijas ūdeņu un pieūdeņu areāliem, kas iesaka plānot sabiedrībai pieejamu, rekreācijas un tūrisma attīstībai izmantojamu Rīgas/Pierīgas vienotu ūdens sistēmu. Vadlīnijās ir ieteikts pilsētu teritorijās paredzēt ne mazāk kā 20 m platu ūdensmalu izmantošanai publiskām vajadzībām – kas teritorijas plānojumā var tikt plānota kā Dabas un apstādījumu teritorija. Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā noteiktas dabas teritoriju attīstības vadlīnijas, kuru ietvaros uzsvērtas arī „zaļo koridoru” „zaļo taku un ūdensmalu” un „ūdens vienotās struktūras” veidošanas un saglabāšanas nepieciešamība.

Upju palieņu teritorijas un regulāri applūstošās ūdensobjektu krastmalu teritorijas var plānot kā „Apstādījumu un dabas teritorijas” (A) apakšzona – „Apstādījumu un dabas teritorija upes ielejas vai ezera terasēs” (A1). Šāds papildus apakšzonējums nodrošināt palieņu pļavu un regulāri applūstošo teritoriju funkcijas – ūdens aizsardzību, vides aizsardzību, biotopu un ainavas aizsardzību. Teritorijai būtu jābūt brīvi pieejamai upes aizsargjoslā un tauvas joslā – bez žogiem. Palieņu pļavas un/vai ielejas, kam šāda apakšzona ir piemērojama ir konstatētas pie Mārupītes, Langas un Piķurgas upītēm, bet iespējams arī citu Rīgas pilsētas mazo upju krastmalās, kas precizējamās turpmākā plānošanas posmā, veicot gan teritoriju

apsekošanu dabā un/vai esošo biotopu izpēti, kā arī vadoties no esošās informācijas par regulāri applūstošajām teritorijām Rīgas pilsētā.

Atsevišķo perspektīvo funkcionālo zonu vides un apbūves veidošanas noteikumi kopumā tiks izstrādāti jaunā teritorijas plānojuma izstrādes procesā, bet šajā pētījumā ir sniegti priekšlikumi krastmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā vides un apbūves veidošanas noteikumiem, kas apskatīti pētījuma nodaļā.1.3.

2.10. Apbūves parametri un specifiskie tehniskie rādītāji ūdeņu teritorijās (darba uzd. 3.1.18.punkts)

Atbilstoši 30.04.2013. Ministru kabineta noteikumiem Nr.240, alvenie apbūvi raksturojošie parametri (tehniskie rādītāji) ir apbūves blīvums, apbūves intensitāte, brīvās zaļās teritorijas rādītājs un apbūves augstums. Visu noteikto apbūves parametru aprēķina formulu sastāvā ietilpst „zemes vienības platība”. Vispārīgā gadījumā apbūves parametru aprēķina attiecīgajā funkcionālajā zonā, bet ja zemes vienībā ietilpst arī ūdensobjekti vai to daļas, apbūves parametru aprēķina attiecībā pret visas zemes vienības platību. Atsevišķas zemes vienības Rīgas pilsētas Ūdeņu teritorijās, īpaši publisko ūdeņu teritorijās, Kadastra likuma un Zemes ierīcības likuma izpratnē nav izveidotas, vai aptver ļoti lielas teritorijas.

Noteikumos ir noteikts, ka apbūves parametri nav attiecināmi uz tām zemes vienībām, kas paredzētas tikai inženiertehniskās apgādes tīklu un to objektu izbūvei, kā arī transporta infrastruktūras objektu, piemēram, autoceļu, dzelzceļu, satiksmes pārvadu vai tiltu, izbūvei. Tas nozīmē, ka ir atļauts noteikt apbūves parametru visās funkcionālajās zonās, t.sk. „Ūdeņu teritorijās”.

Vadoties no esošās teritorijas plānošanas prakses Latvijas pašvaldībās, tādās funkcionālajās zonās, kurās apbūve nav primārā izmantošana (t.sk. „Ūdeņu teritorijās”), apbūves parametri netiek noteikti, vai ir jānosaka tikai būvprojektā.

Pētījuma priekšlikumos ir paredzēts, ka vispārīgā gadījumā, ja „Ūdeņu teritorija” tiek izmantota tikai ūdenssaimnieciskai un tehniskai izmantošanai vai derīgo izrakteņu ieguvei, izņemot transporta apkalpojošās infrastruktūras apbūvei un ostu apbūvei, apbūves tehniskie parametri netiek noteikti. Gadījumos, kad zemes vienībā ietilpst arī ūdensobjekti vai to daļas, un to platība nepārsniedz 50% no zemes vienības kopējās platības, piemēro tās funkcionālās zonas apbūves parametru, kas ir noteikta zemes vienības sauszemes daļā. Tas nozīmē ka gadījumos, kad ūdensobjekts vai tā daļas platība pārsniedz 50% no zemes vienības kopējās platības, „Ūdeņu teritorijas” zemes vienības daļai veic atsevišķus aprēķinus atbilstoši funkcionālās zonas vai tās apakšzonas nosacījumiem. Ja zemes vienībā ietilpstošā sauszemes daļa pilnībā ietilpst tauvas joslā un/vai ūdensobjekta applūstošajā daļā ar 10% applūduma varbūtību, zemes vienībai piemēro „Ūdeņu teritorijas” izmantošanas un apbūves nosacījumus, papildus ievērojot noteiktos izmantošanas un apbūves noteikumus krastmalām.

Maksimālais būves augstums „Ūdeņu teritorijās” netiek noteikts, izņemot peldmājas, jo atļauto būvju augstums ir atkarīgs no konkrēto būvju funkcijas un izmantotajām tehnoloģijām. Peldmāju maksimālais augstums ir noteikts 2 stāvi vai 8 metri virs vidējā ūdens līmeņa ūdens objektā, vadoties no spēkā esošajiem RTIAN.

Ja „Ūdeņu teritorija” robežojas ar pilsētas ielu un tās attīstībai rezervēto koridoru (aizsargjoslu) ielas sarkano līniju robežās, plānojot apbūvi „Ūdeņu teritorijās” būvlaide sakrīt ar ielas sarkano līniju.

Hidroloģiskie aprēķini

Latvijā aplēses hidroloģiskos lielumus nosaka atbilstoši 23.08.2005. MK noteikumiem Nr.631 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 224-05 „Meliorācijas sistēmas un hidrotehniskās būves”. Šie noteikumi neattiecas uz ostu un jūras hidrotehniskajām būvēm, ūdens novadbūvēm, kuru caurvades spēja ir lielāka par 1000 m³/s.

Meliorācijas sistēmu ierīkošanas iespējas, apdzīvotu vietu inženieraizsardzības, hidrotehnisko un transporta būvju parametru nosaka atkarībā no ūdensteču (upju, strautu, kanālu, novadgrāvju) un ūdenstilpju (ezeru, ūdenskrātuvju, dīķu) hidroloģiskā režīma. Meliorācijas sistēmu, apdzīvotu vietu inženieraizsardzības, hidrotehnisko un transporta būvju hidroloģiskajos aprēķinos lieto aplēses

caurplūdumus Q (m^3/s), ūdens līmeņus $H(m)$, straumes ātrumus v (m/s), noteces moduli ($l/sxha$) ar ikgadējo pārsniegšanas varbūtību procentos.

Saskaņā ar minētajiem noteikumiem aplēses hidroloģiskos lielumus nosaka, izmantojot:

- 1) Matemātiskās statistikas metodes saskaņā ar tiešajiem hidrometriskajiem novērojumiem, ja projektējamā sateces baseinā ir veikti hidrometriskie novērojumi un ir pieejami dati ar vismaz 25 gadus ilgu nepārtrauktu novērojumu rindu. Rindu statistisko parametru noteikšanai izmanto momentu metodi (ar attiecīgu pamatojumu pieļaujama citu metožu izmantošana, piemēram, ūdens līmeņu datu apstrādei – empīriskās nodrošinājuma līknes) un Pīrsona III varbūtību sadalījumu, bet maksimālajiem caurplūdumiem – Gumbela varbūtību sadalījumu;
- 2) Empīriskās formulas un izolīniju kartes, kas sastādītas, apkopojot Latvijā veiktos hidrometriskos novērojumus, ja projektējamā sateces baseinā novērojumi nav veikti;
- 3) Novērojumu rindu pagarināšanas statistiskās metodes, ja nepārtrauktu novērojumu rinda sateces baseinā ir īsāka par 25 gadiem. Novērojumu rindu statistisko pagarināšanu var lietot, ja korelācijas koeficients starp caurplūdumiem noteces sakrītīgās veidošanās fāzēs pagarināmajam un atbalstpostenim nav mazāks par 0,75.

Piemēram, Lielupes baseinā tiešā veidā tiek vai tika veikti hidrometriskie novērojumi, un ir pieejami dati ar vismaz 25 gadus ilgu nepārtrauktu novērojumu rindu. Līdz ar to aplēses caurplūdumu Q (m^3/s) noteikšanai Lielupei var izmantot matemātiskās statistikas metodes saskaņā ar tiešajiem hidrometriskajiem novērojumiem.

Pirms būvju, t.sk. peldbūvju projektēšanas, vai jaunu kuģošanas maršrutu ierīkošanas „Ūdeņu teritorijās” jāveic ūdensteču (upju, strautu, kanālu, novadgrāvju) un ūdenstilpu (ezeru, ūdenskrātuvi, dīķu) izpēte. Izpētes materiālos norādītais informācijas apjoms sniegs detalizētu informāciju par plānojamo ūdensobjektu, lai varētu izvēlēties piemērotākos objekta izbūves un ekspluatācijas risinājumus.

Latvijas apstākļos ļoti būtiski ir laika apstākļi ziemas periodā, kas ūdeņu teritorijās galvenokārt ir saistīti ar – ledus apstākļiem un ledainumu (ledus izplatības pakāpe ūdensobjektā noteiktā laika periodā). Ja bargās ziemās aizsalst ne tikai visi Rīgas ūdensobjekti, bet arī visa Rīgas jūras līča teritorija, tad maigās ziemās līcis neaizsalst visas ziemas garumā, un arī Rīgas upes un ezeri ir klāti ar ļoti plānu ledus kārtu vai pat neaizsalst. Tomēr projektējot un būvējot jebkuras būves ūdensobjektā ir jāpieņem bargas ziemas scenārijs. Piemēram, 20.gs. Latvijā bija 7 ļoti bargas ziemas; 12 bargas ziemas; 44 mērenas ziemas; 24 maigas ziemas; 13 ļoti maigas ziemas.

Kuģu un peldbūvju apledošana ievērojami apdraud kuģošanas un peldbūves drošību. Apledošanas notiek pie zemas gaisa temperatūras un stipra vēja, kurš veicina viļņošanās attīstību un kā sekas tam ir kuģa apšļakstīšana ar aizborta ūdeni. Apledošana tāpat var notikt slapjdranķī, kuģim vai peldbūvei atrodoties aukstā miglā vai pie intensīvas ūdens iztvaikošanas.

2.11. Lokālplānojumu teritorijas (darba uzd. 3.1.19.punkts)

Pētījuma grafiskās daļas kartē ir noteiktas teritorijas, kurās piemērojama lokālplānojuma procedūra ar mērķi detalizēt teritorijas plānojuma risinājumus. Pētījumā noteiktas teritorijas, kuras kā kompleksas izpētes/lokālplānojuma teritorijas bija noteiktas iepriekš izstrādātajos ūdens teritoriju ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumos – teritorijas pie Daugavas (Lucavsalā, pie Kojusalas grāvja; Dārziņos un Rumbulā) un pie Ķīšezera (Trīsciemā; Jaunciemā; Sužos; Bukultos; Juglā un Čiekurkalnā), kā arī noteiktas jaunas:

- divas teritorijas Bolderājā – pie Bolderājas karjera un starp Lielo ielu un Bullupi;
- teritorija Mūkupurvā apkārtnē purva ezeram (ūdenskrātuvei);
- teritorija Juglas apkaimē Juglas ezera krastā.

Kā potenciālās detālplānojuma vai lokālplānojuma teritorijas ir jāuzskata arī Pētījumā noteiktās renaturalizējamo ūdensobjektu vai to posmu teritorijas un krastmalas, atkarībā no renaturalizācijas un/vai rekultivācijas projekta ietekmes teritorijas.

Lai pašvaldība turpmāk varētu noteikt nepieciešamo lokālplānojuma teritoriju prioritāro secību, nepieciešams ņemt vērā vismaz sekojošus kritērijus:

- 1) ūdensobjekta statuss un atbilstība prioritātēm, kas noteiktas Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģisko mērķu sasniegšanai, t.sk. prioritārās attīstības teritorijas;
- 2) ūdensobjekta kategorija (atbilstoši pētījumā noteiktajām kategorijām);
- 3) apkaimes iedzīvotāju nodrošinājums/pieejamība ūdensmalām (atbilstoši pētījumam „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 55 apkaimēs”, SIA „Datorkarte” 2012);
- 4) ūdensobjekta vizuāli telpiskās ietekmes izvērtējums (atbilstoši ainavu tematiskajam plānojumam, un/vai atsevišķi veiktam ainavu pētījumam);
- 5) ūdensobjekta ietekme uz applūstošajām vai potenciāli applūstošajām teritorijām (ņemot vērā pētījumu „Rīga pret plūdiem”, vai veicot atsevišķu objekta teritorijas detalizētu izpēti);
- 6) spēkā esošo teritorijas detālplānojumu un/vai lokālplānojumu risinājumi;
- 7) apkaimes iedzīvotāju viedoklis par ūdensobjekta un tā krastmalas turpmākās izmantošanas iespējām;
- 8) ūdensobjekta un tā attīstībai nepieciešamās teritorijas īpašuma piederība (pašvaldībai piederošo īpašumu īpatsvars).

2.12. Prasības ūdensobjektu saglabāšanai un renaturalizējamie ūdensobjekti (darba uzdevums 3.1.20.punkts)

Pētījuma grafiskās daļas kartē ir noteikti renaturalizējamie ūdensobjekti, bet prasības ūdensobjektu saglabāšanai un atjaunošanai ir iekļautas Pētījuma 3.daļas I nodaļas punktā 1.4. „Prasības ūdensobjektu saglabāšanai un atjaunošanai, renaturalizējamie ūdensobjekti”.

Latvijas normatīvajos aktos nav ietvertas prasības ūdensobjektu renaturalizācijai un līdz šim Latvijā ir renaturalizēts tikai viens ūdensobjekta posms – Slampes upes lejtecē, Ķemeru nacionālā parka teritorijā. Slampes upes atjaunošanas projekts tika veikts, lai palielinātu apkārtnes bioloģisko ietilpību un daudzveidību, izveidojot dabīgai upītei raksturīgus elementus – meandrus, dažādu gultnes dziļumu ar sēkļiem, vecupes un padziļinājumus, kā arī lai atjaunotu palienu režīmu piegulošajās plāvās. Toties Eiropā ir iegūta vērā ņemamam pieredze upju atjaunošanas tehnoloģiju izstrādē. Pieredze rāda, ka upju renaturalizācijas un rekultivācijas projekti, atkarībā no konkrētās situācijas, tiek īstenoti dažādiem mērķiem – piesārņojuma samazināšana, zivju resursu atjaunošana, ainavas uzlabošana, ūdens resursu saglabāšana un aizsardzība u.c.

Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas projektā noteikto vadlīniju ietvaros ir noteikta nepieciešamība Rīgā saglabāt arī „ūdens vienoto telpisko struktūru”, kas ir Rīgas dabas un apstādījumu telpiskās struktūras vienojošais elements, kā arī pilsētas ainavas veidola noteicošais elements. Stratēģijā ir noteikts, ka būtiski vienotās ūdens telpiskās struktūras mezglu punkti ir upju un strautu grīvas, bet pilsētas mazās, daļēji meliorētās upītes un strauti ir būtiski zaļo koridoru pamatelementi.

Renaturalizējot ūdensobjektus Rīgas pilsētā, renaturalizācijas mērķi būs atšķirīgi no Latvijā realizētā Slampes upes renaturalizācijas projekta. Lai nodrošinātu Rīgas ūdensobjektu saglabāšanu un iespēju veikt to renaturalizāciju vai rekultivāciju. Pētījuma ietvaros tika izstrādāti priekšlikumi nosacījumiem un kritēriji prioritāri renaturalizējamo ūdensobjektu vai to posmu renaturalizācijas secībai un projektu attīstības potenciāla izvērtēšanai.

Paši renaturalizējamie ūdensobjekti vai to posmi tika izvēlēti pirmkārt analizējot vēsturiskās ūdensteces, to izvietojumu un nozīmi pilsētvidē, bet otrkārt izvērtējot teorētiskās iespējas nākotnē veikt šo objektu renaturalizāciju, t.sk. piegulošo teritoriju apbūves un īpašumu struktūru.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos būtu jāiekļauj arī termini „renaturalizācija” un „rekultivācija”, kas īsi paskaidro plānotos renaturalizācijas procesus, jo šādi termini Latvijas normatīvajos aktos nav noteikti.

2.13. Jaunā RTP TIAN iekļaujamo un RVC AZ TIAN iekļauto prasību salīdzinājums (darba uzdev. 3.1.21.punkts)

RVC AZ TIAN un RTP TIAN iekļauto noteikumu un risinājumu pārskats un ūdensobjektu noteikumu sadaļu salīdzinājums jau tika veikts pētījuma iepriekšējā posmā ietvaros – vienlaicīgi ar esošās situācijas izpēti (skatīt pētījuma 2.daļas „Esošās situācijas izpēte” I nodaļu „Līdz šim izstrādāto teritorijas plānošanas dokumentu analīzes apkopojums un secinājumi” un 7.pielikumu). Šajā pētījuma daļā – 1.4.nodaļā iekļauts jaunā RTP TIAN iekļaujamo un RVC AZ TIAN iekļauto prasību salīdzinājums, norādot punktus un nodaļas kurās jāveic dokumentu savstarpējā saskaņošana. Izvērtējot šobrīd spēkā esošos normatīvos aktus, ir sniegti konkrēti priekšlikumi par termiņiem, kas ir jā saglabā no spēkā esošajiem Rīgas noteikumiem, vai jāietver no jauna. Attiecībā uz pārējām, ar ūdensobjektiem saistītajām noteikumu nodaļām, ir sniegti priekšlikumi kopumā, bet atsevišķi noteikumi punkti ir iekļauti pētījuma nodaļā 1.2. „Ūdens teritoriju izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumi” un 1.3. „Krastmalu un sauszemes teritoriju, kas atrodas tiešā ūdensobjekta tuvumā, izmantošanas, apbūves un vides veidošanas noteikumi”.

Jaunajos RTP TIAN jāiekļauj prasības ūdensobjektu saglabāšanai un ūdensobjektu renaturalizācijai, kas līdz šim, kā atsevišķa sadaļa, nav bijušas iekļautas ne RTP TIAN, ne arī RVC AZ TIAN noteikumos. Pētījuma ietvaros ir noteikti potenciāli renaturalizējamie ūdensobjekti Rīgas pilsētā, kā arī izstrādāti kritēriji prioritāri renaturalizējamo ūdensobjektu vai to posmu renaturalizācijas secības noteikšanai un projektu attīstības potenciāla izvērtēšanai.

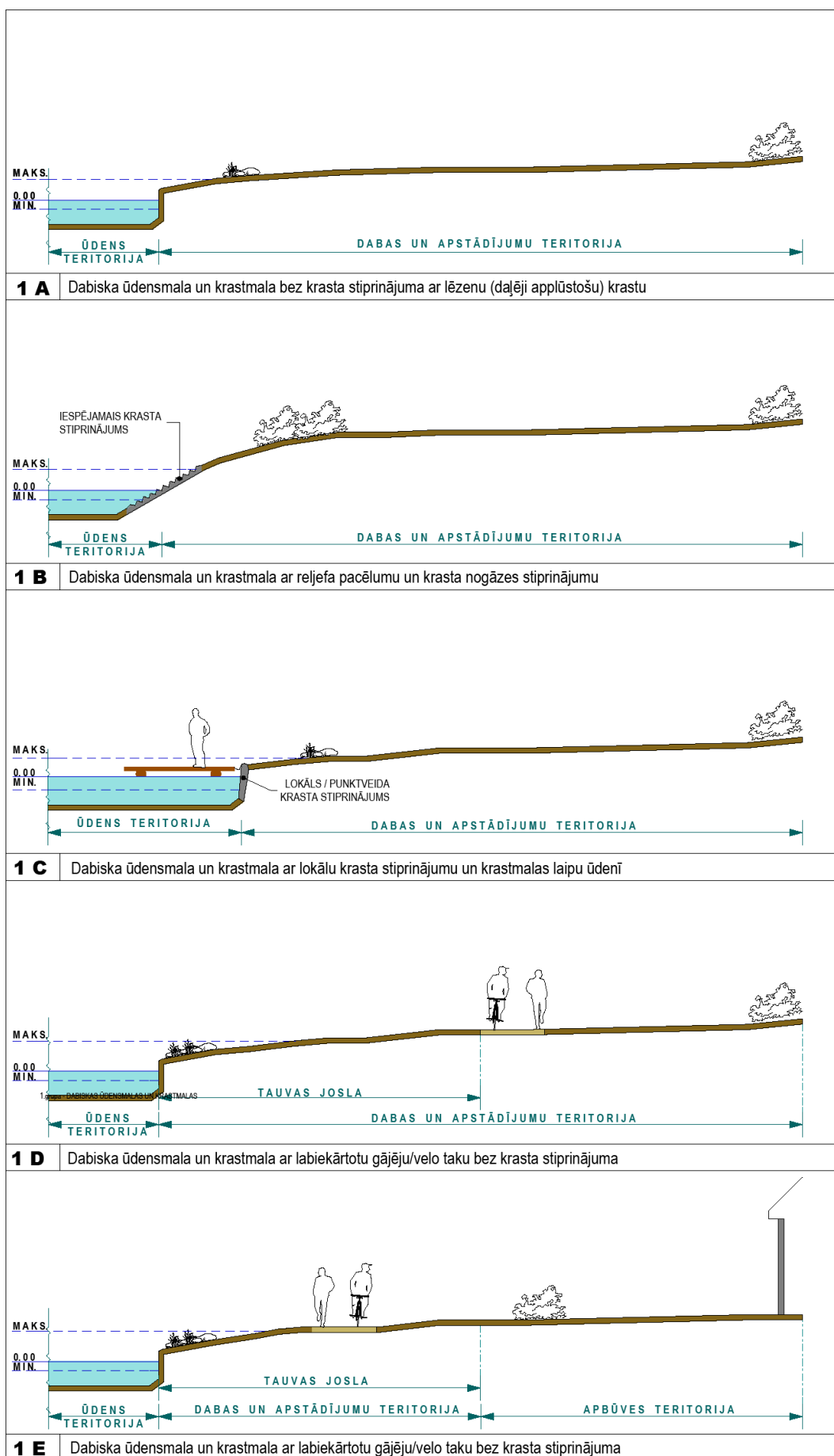
Jaunajos RTP TIAN jāiekļauj prasības peldvietu izmantošanai un labiekārtošanai, kas līdz šim, kā atsevišķa sadaļa, nav bijušas iekļautas ne RTP TIAN, ne arī RVC AZ TIAN noteikumos. Pētījumā ir izstrādāti priekšlikumi peldvietu ietilpības un klasifikācijas noteikšanai, kas ir izvērtējami un precizējami turpmākajā plānošanas procesā.

A blue-tinted photograph of a bridge structure over water. The bridge has a series of concrete pillars supporting a metal truss structure. The water is visible in the foreground and middle ground. In the background, a city skyline is visible under a cloudy sky. The word "PIELIKUMI" is overlaid in white, bold, sans-serif font in the center of the image.

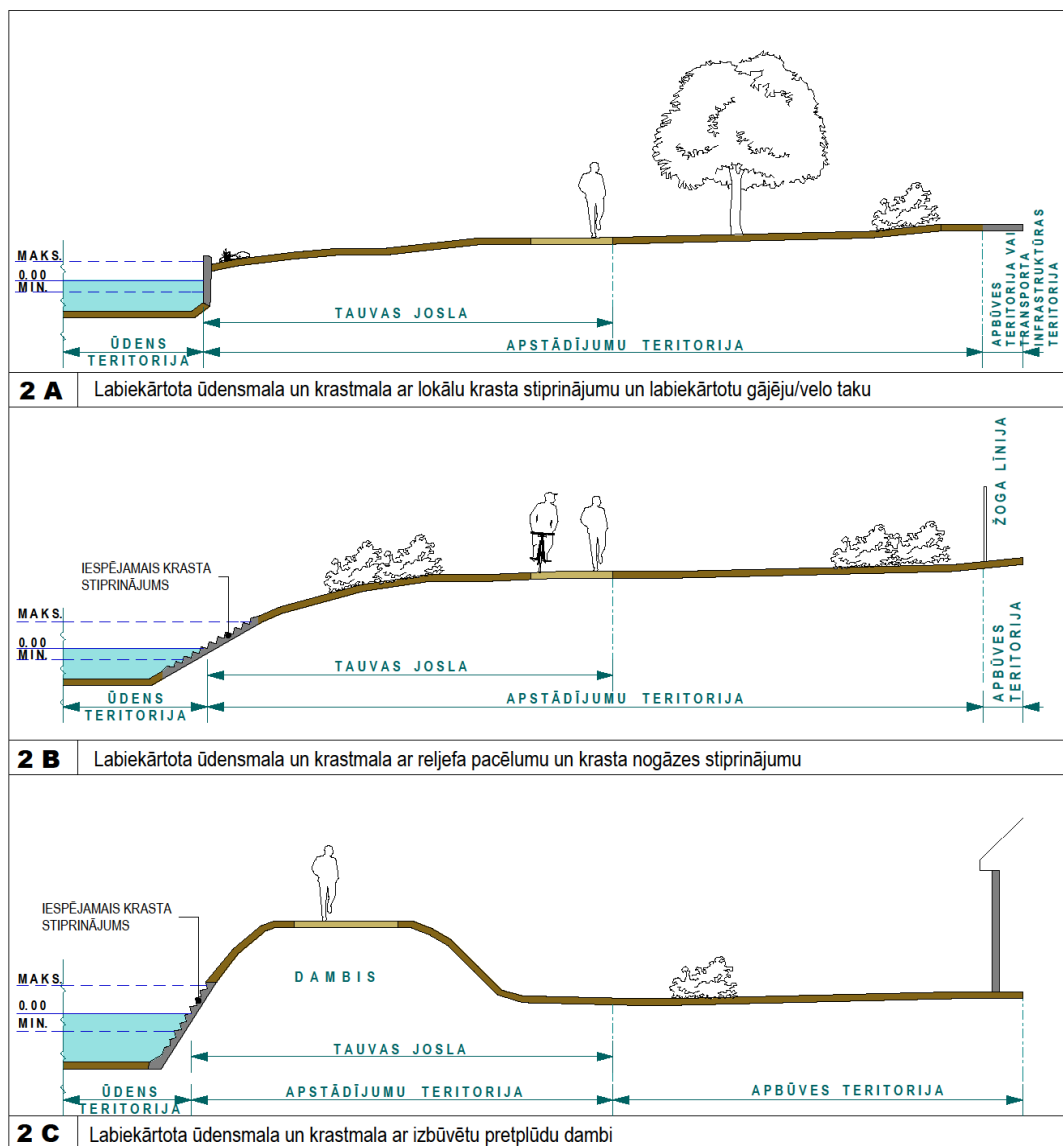
PIELIKUMI

1.pielikums. Krastmalu ieteicamie šķēršņi

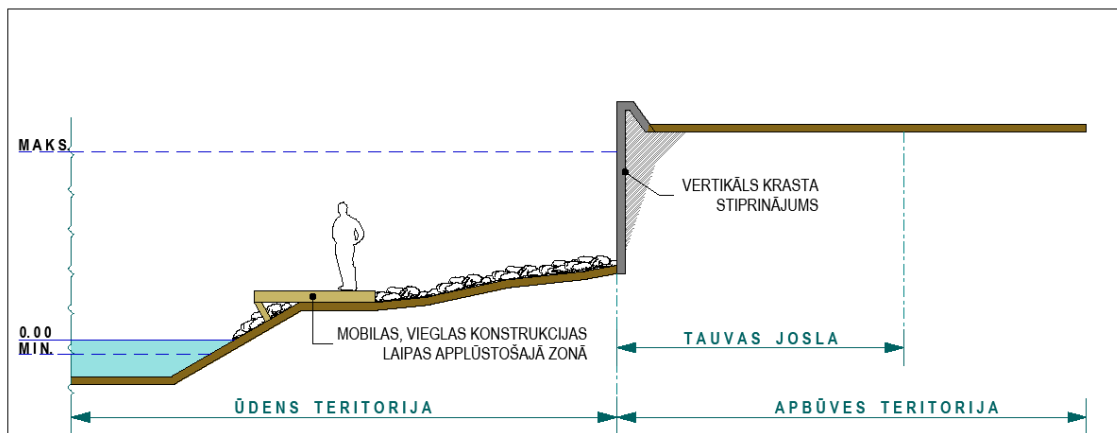
1.grupa - DABISKAS ŪDENSMALAS UN KRSTMALAS

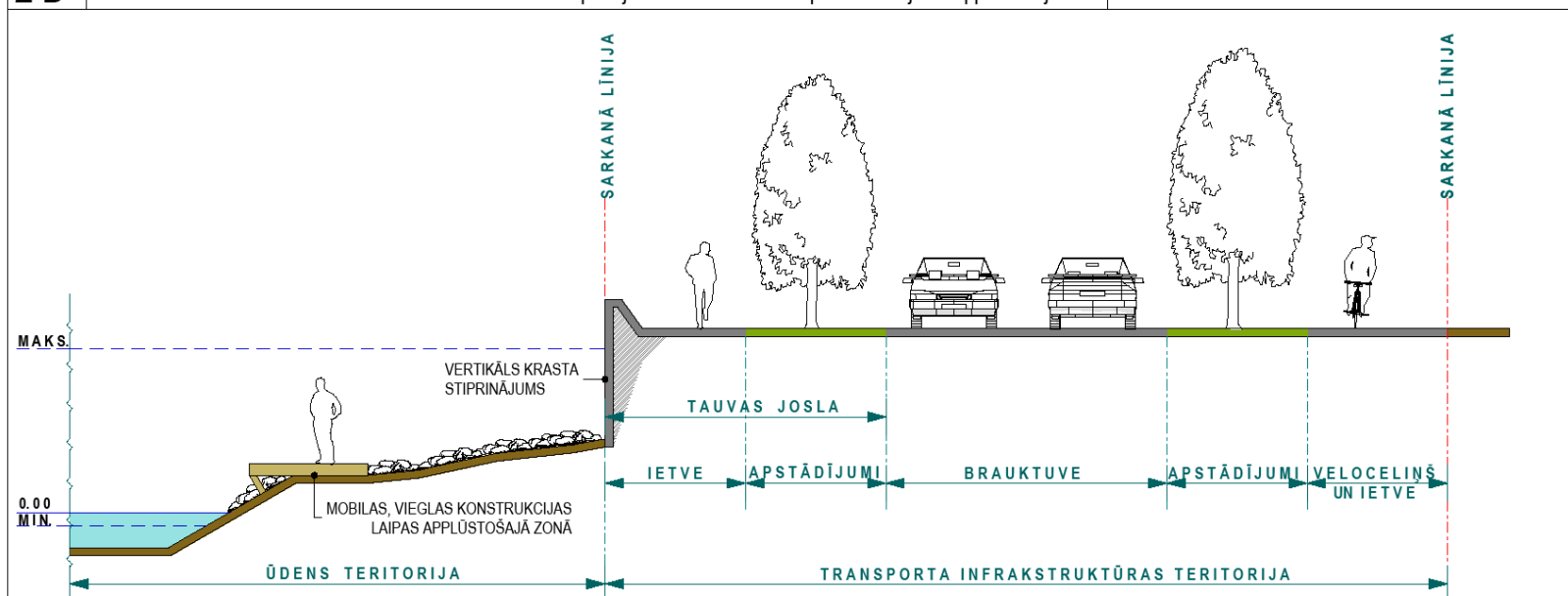
2.grupa - LABIEKĀRTOTAS AKTĪVĀS ATPŪTAS KRASTMALAS UN ŪDENSMALAS

2.grupa - LABIEKĀRTOTAS AKTĪVĀS ATPŪTAS KRASTMALAS UN ŪDENSMALAS

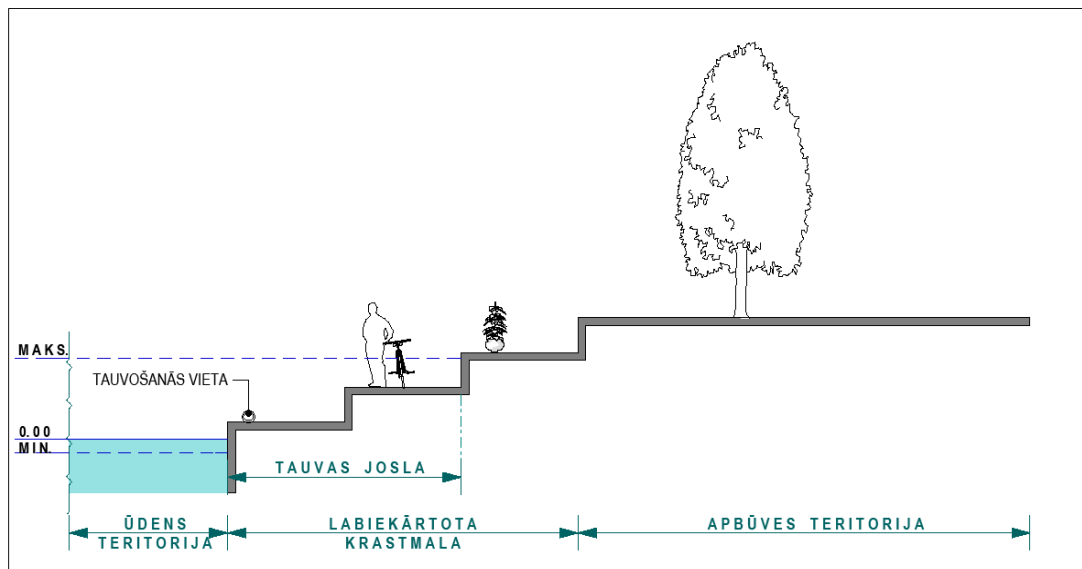

2 D Labiekārtota ūdensmala un krastmala ar vertikālu krasta stiprinājumu un krastmalas laipu ūdensobjekta aplūstošajā zonā

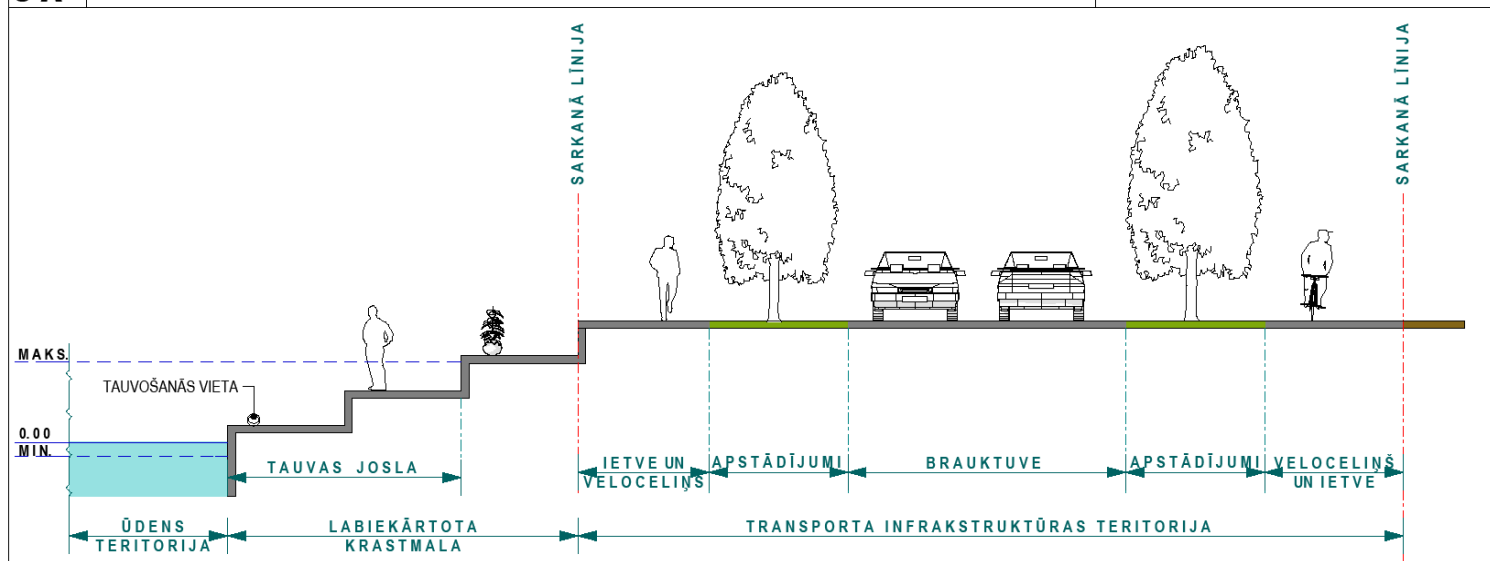

2 D-1 Labiekārtota ūdensmala un krastmala pie ielas ar vertikālu krasta stiprinājumu un krastmalas laipu ūdensobjekta aplūstošajā zonā

3.grupa - IZBŪVĒTAS KRSTMALAS UN LABIEKĀRTOTAS ŪDENSMALAS

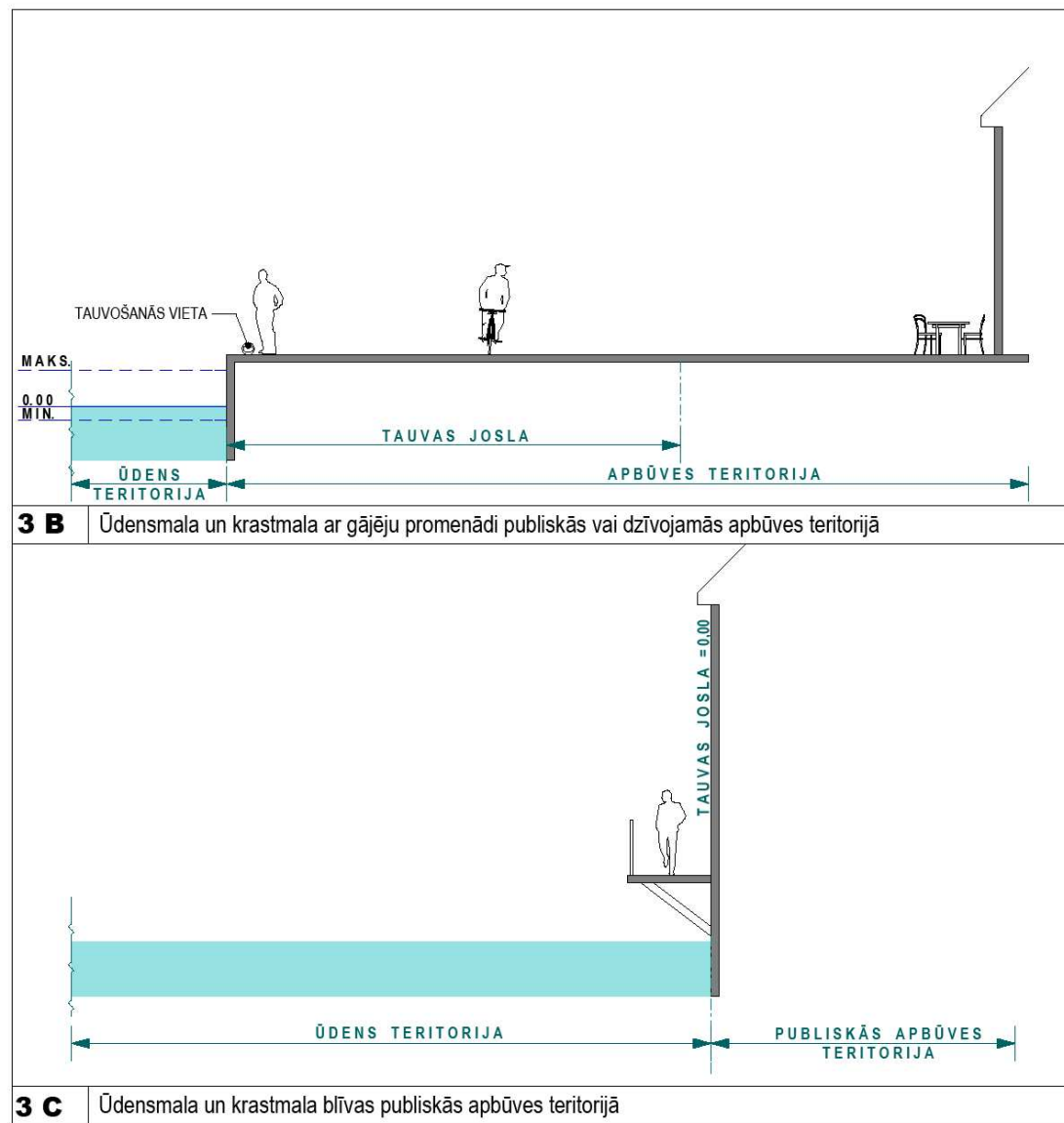

3 A Labiekārtota ūdensmala un krastmala ar terasēm

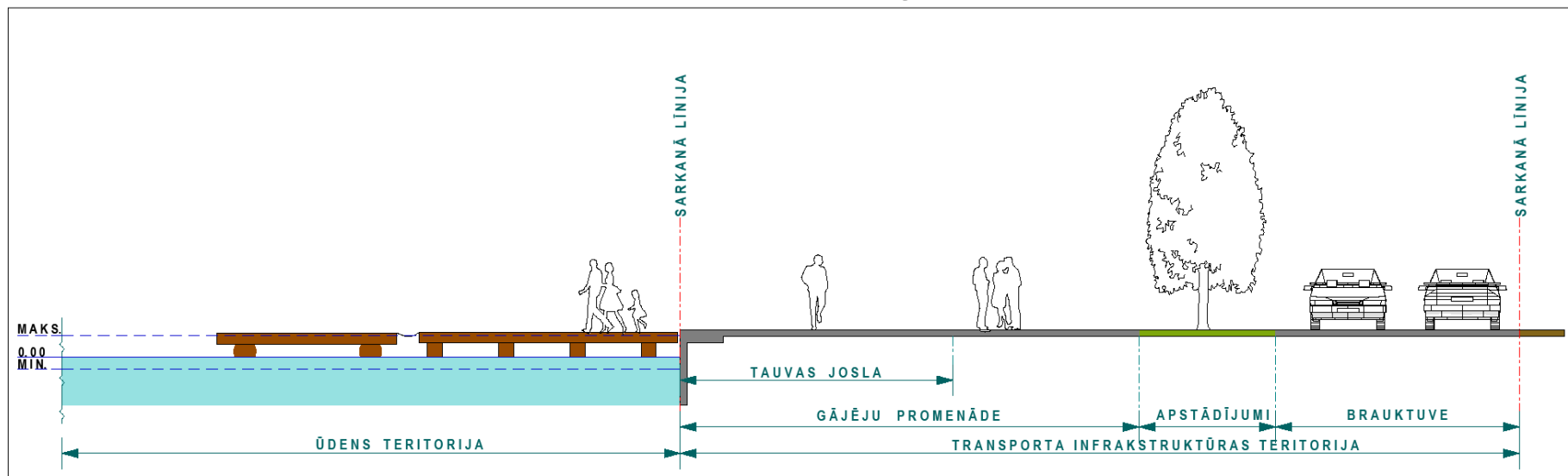

3 A-1 Labiekārtota ūdensmala un krastmala pie ielas

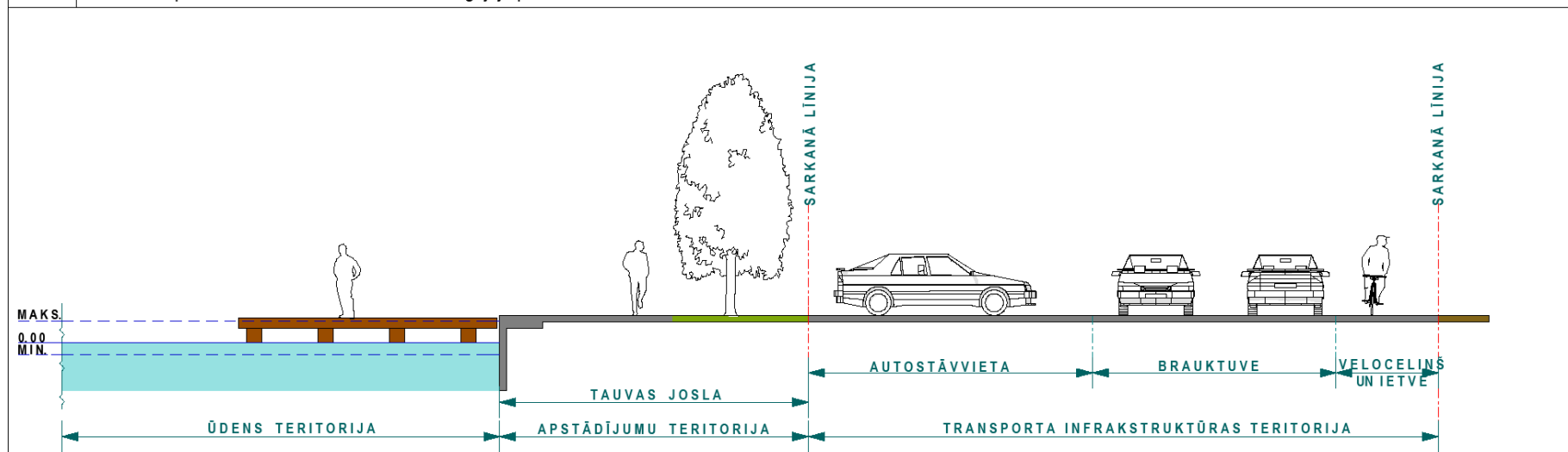
3.grupa - IZBŪVĒTAS KRASTMALAS UN LABIEKĀRTOTAS ŪDENSMALAS

4.grupa - IEKŠZEMES PIESTĀTNES UN AR KUĢOŠANU SAISTĪTAS ŪDENSMALAS

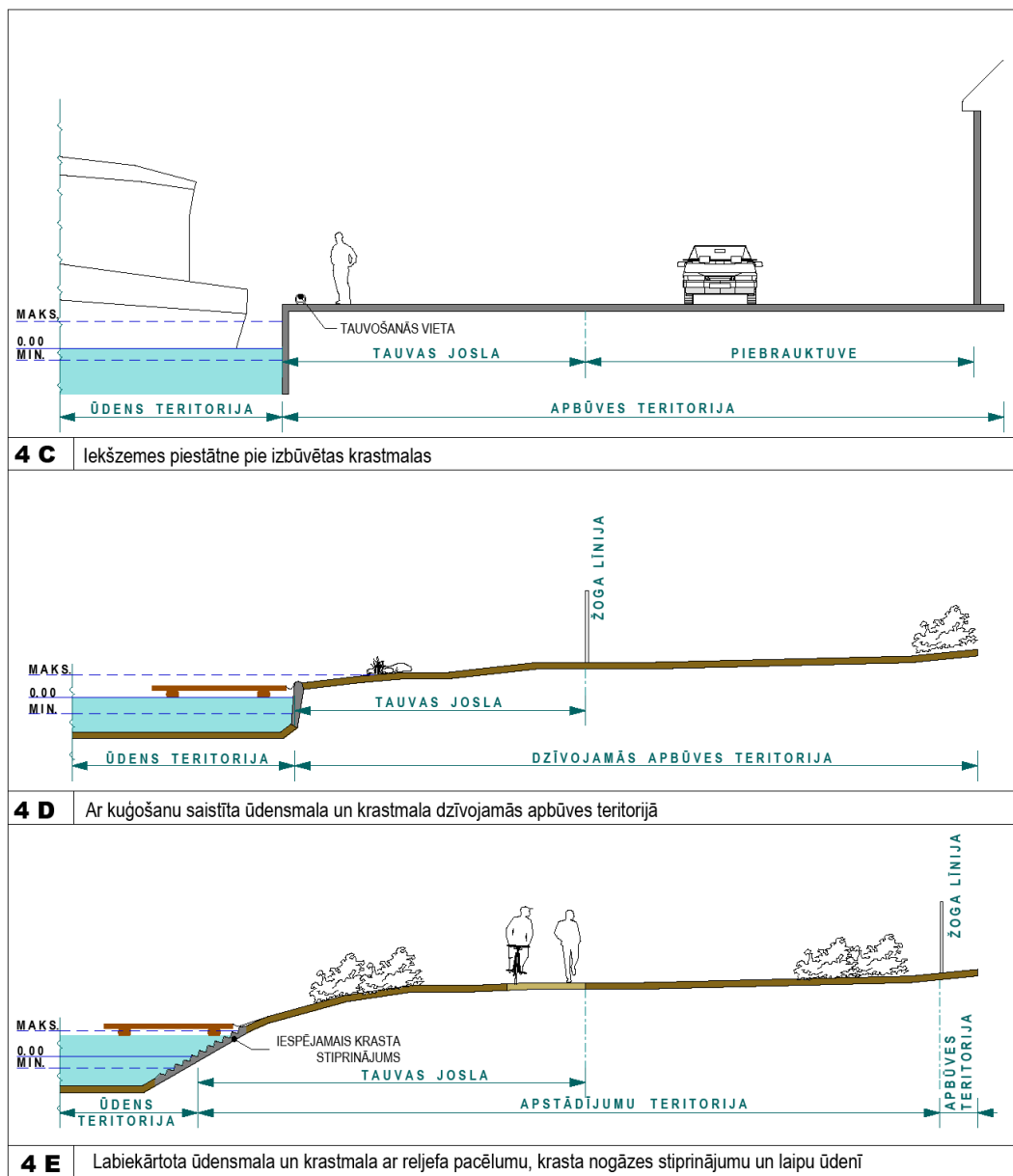

4 A Iekšzemes piestātne un labiekārtota krastmala - gājēju promenāde

4 B Ar kuģošanu saistīta ūdensmala un krastmala pie ielas

4.grupa - IEKŠZEMES PIESTĀTNES UN AR KUĢOŠANU SAISTĪTAS ŪDENSMALAS

III Grafiskā daļa

- 3.1. Kartoshēma – „Ūdeņu teritoriju un krastmalu perspektīvais funkcionālais zonējums”
- 3.2. Kartoshēma – „Peldvietas un krastmalu izmantošana atpūtai”
- 3.3. Kartoshēma – „Kuģošana, laivošana un aktīvā atpūta uz ūdens”
- 3.4. Kartoshēma – „Plānotais krastmalu labiekārtojuma līmenis”
- 3.5. „Ūdensobjektu un krastmalu ārpus Rīgas vēsturiskā centra un tā aizsardzības zonas teritorijas izpēte – plānotā situācija”